

ИНТЕГРИСАНА ДОЗВОЛА

за постројење

**ИГМ „МЛАДОСТ” ДОО ЛЕСКОВАЦ,
ОГРАНАК СТАЛАЋ**

Децембар, 2021.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-01-001766/2020-03

Датум: 03.12.2021.године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 15. став 4. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр.135/04, 25/15 и 109/2021), члана 213. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр.18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), члана 24. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 47/18 и 30/18 – др. закон), члана 6. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр.128/2020), решавајући по захтеву Оператера ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, за издавање интегрисане дозволе 353-01-01766/2020-03, од 20. јуна 2020.године, Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић, по овлашћењу број: 021-01-13/1/21-09 од 22.07.2021.године, доноси

РЕШЕЊЕ

о издавању интегрисане дозволе

Издаје се интегрисана дозвола рег. број 22 Оператеру ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, за рад целокупног постројења и обављање активности производње опеке, црепа и грађевинских производа од печене глине, на локацији катастарских парцела бр. 1352/1 и 1352/6 КО Сталаћ, и утврђује се следеће, и то:

I ОПШТИ ПОДАЦИ

• **Општи подаци о интегрисаној дозволи**

Интегрисана дозвола регистарског броја **22** издаје се Оператеру ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, за постројење у Сталаћу, општина Ћићевац (у даљем тексту: Оператер), сходно Закону о интегрисаном спречавању

и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, број 135/2004, 25/2015 и 109/2021), Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Службени гласник РС”, број 84/05), Правилнику о садржини и изгледу интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, број 30/06), Уредби о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС”, број 84/05) и Уредби о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета животне средине и одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи („Службени гласник РС”, број 84/05).

У складу са Уредбом о врстама активности и постројења, Оператер припада постројењима за које се издаје интегрисана дозвола и то дефинисана под тачком: *3. Индустрија минерала, 3.5 Постојења за производњу керамичких производа печењем, а нарочито црепа, цигле, ватросталне опеке, плочица, керамичког посуђа или порцелана, са производним капацитетом који прелази 75 t дневно, и/или са капацитетом пећи који прелази 4 m³, са густином пуњења по пећи која прелази 300 kg/m³.*

У складу са тим, Оператер се обратио надлежном органу, Министарству заштите животне средине за издавање интегрисане дозволе.

- **Општи подаци о постројењу**

Постројење за производњу опеке, црепа и грађевинских производа од печене глине ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, налази се на географској локацији N 43° 41' 08, 41" и E 21° 25' 02, 90" у Сталаћу, на адреси Југ Богданова бб, општина Тићевац. Производно постројење је основано као радни погон за машинско сечење цигле 1948.године. Од 2018.године улази у састав предузећа ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, као огранак Сталаћ.

Основна делатност привредног друштва ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, је производња зидних и таваничних производа од печене глине. Пројектовани капацитет производње грађевинског блока ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранка Сталаћ је 80 000 ком на дан или 400-500 t/дан.

У 2018. години, производни капацитет је био на нивоу 63 000 комада блокова дневно, што на годишњем нивоу износи 20 790 000 еквивалентних комада, односно 92 300 t производа. У 2019. години произведено је 25 107 594 еквивалентних комада грађевинског блока, односно 153 156 t производа.

Број запослених у ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ је 99 радника.

Постројења обављају активности 24 сата дневно, 7 дана у недељи, а секундарна производња 20 сати дневно, 7 дана у недељи. Производња се обавља континуално, осим у периоду редовног ремонта постројења у трајању од 45 дана годишње.

- **Напомена о поверљивости података и информација**

На основу члана 9. став 1. тачка 10. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, број 135/04, 25/2015 и 109/2021), Оператер је уз захтев за добијање интегрисане дозволе доставио надлежном органу Изјаву којом се потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности. Овом изјавом потврђено је да јавност има приступ захтеву за издавање интегрисане дозволе у целини осим информација које садрже пословну тајну и за које се захтева ограничен приступ јавности, наведено у Тачки 1. Особље и инвестициони трошкови - укупни трошкови с новим инвестицијама.

- **Информације о усаглашености**

Захтев за добијање интегрисане дозволе број 353-01-01766/2020-03, који је Оператер поднео 20. јуна 2020. године, у складу је са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, број 135/2004, 25/2015 и 109/2021), Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, број 30/06 и 32/16) и Уредбом о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС”, број 84/05). Захтев за добијање интегрисане дозволе садржи све податке прописане Законом. Уз захтев за добијање интегрисане дозволе, Оператер је поднео и сву потребну документацију прописану поменутиим Законом.

II АКТИВНОСТ ЗА КОЈУ ЈЕ ЗАХТЕВ ПОДНЕТ И ОЦЕНА ЗАХТЕВА

1. Кратак опис активности за коју је захтев издат

Предузеће ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, бави се производњом грађевинског материјала од глине, односно производњом грађевинског печеног блока. Процес производње обухвата следеће технолошке поступке:

- Експлоатација глине из површинских копова
- Примарна прерада глине
- Обликовање
- Припрема петрол кокса
- Сушење
- Печење
- Разлагање и паковање (палетизација, отпрема)

Експлоатација глине из површинских копова

Ископ глине се реализује на глиништу Селиште-Падалиште. Грађевинским машинама се скидањем материјала одозго према доле у две етаже висине 4 метара, врши утовар глине у транспортна средства која затим превозе глину до одлагалишта у кругу производне јединице у Сталаћу. Глиниште је од производне јединице удаљено 1,0 km. Ову технолошку целину за потребе привредног друштва ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, обавља правно лице, овлашћено за ту врсту делатности, у складу са уговорима.

Примарна прерада глине

Почетна припрема опекарске сировине обавља се на спољашњем, привременом депоу унутар предузећа, где се сировина одлаже у слојевима. У фабрици постоји одлагалиште за глину из копа Селиште. Одлагалиште је облика зарубљене пирамиде и на њему глина одлежава од 4 до 8 месеци. Након тог периода, сировина се мобилном утоварном лопатом убацује у додавач за глину, а у други додавач се додаје угаљ (од 1 до 3%), одакле се тракастим гуменим транспортерима глина и угаљ доводе до колног млина. После мешања и ситњења до одређене гранулације и проласка кроз решетке колног млина, глина и угаљ одлазе у ваљкасти (груби диференцијални млин), а затим у фини диференцијални млин, где се завршава примарна прерада глине. Глина се одлаже у силос за одлежавање. Одлежавање се врши у силосу и време одлежавања је од 10 до 12 дана.

Обликовање

Из силоса се глина допрема до додавача који има функцију континуалног снабдевача диференцијалног млина и вакуум агрегата, чија је функција финална припрема сировог производа. Такав сиров производ се води до резаћег стола где се димензионише и обликује коначна форма грађевинског блока. Контролу параметара квалитета сировог блока врши технолошког производње и предузима мере за отклањање евентуално уочених недостатака. Једном дневно лабораторија узима узорак полупроизвода и контролише га (димензија, маса и остале карактеристике).

Припрема петрол кокса

У току технолошке фазе млевења петрол-кокса у ротационом млину, врши се помоћу топлог ваздуха који се убацује у ротациони млин, а затим се осушени млевени петрол-кокс пнеуматски транспортује и складишти у силос капацитета 30 тона. Филтрирање ваздуха на овој опреми се врши помоћу пужног дозатора и пнеуматски се транспортује до система за ложење, а вишак петрол-кокса се враћа у силос. Опрема за сушење петрол кокса „Micromatic“ је монтирана у периоду јануар/фебруар 2021. године.

Сушење

Најоптималније сложени обликовани блок се транспортује у сушару. Сушара је коморног типа (ком. 12), са аутоматским процесом сушења. У коморним сушарама се обликовани производ суши до процента влаге 1-3%. После завршеног процеса сушења се осушене палете блока превозе до тунелске пећи за печење производа. Време сушења зависи од самог производа и обично је 26-28 сати.

Печење

По завршеном процесу сушења, блок иде у тунелску пећ на печење, где пролази кроз температурно дефинисане зоне. По завршеном процесу печења, врши се хлађење блока и скидање са вагона тунелске пећи. Надзор временског трајања процеса и температуре печења обавља технолог тог технолошког процеса, праћењем криве печења процесним параметрима рачунара, и уписује регистроване податке у свакој од зона печења. Топлота за загревање тунелске пећи добија се сагоревањем компримованог природног гаса у једној групи горионика (ком. 3) и 10 група горионика за петрол кокс, (али такође са могућношћу сагоревања и природног гаса). Ваздух из зоне одгревања одводи се у сушару где се преостала топлотна енергија користи за сушење блока. Половином 2019. године постројење је избацило мазут као енергент и увело компримовани природни гас.

Разлагање, палетирање, паковање

Вагони са печеним блоком довозе се превозником до постројења за претовар и паковање блокова. Погон разлагања се роботима ставља на превознице које печени блок одвозе на процес палетирања и паковања. Технолошки је потпуно аутоматизован. Следећом операцијом се слогови слажу на стандардне палете, обмотавају стреч фолијом, обележавају декларацијом и виљушкарком пребацују на складиште готових производа. Блок који не одговара захтевима квалитета, одваја се као шкарт, одлаже у посебан контејнер и одвози на складиште лома. Лом се евидентира на крају серије у извештају „Рекапитулација производње” и, према Плану управљања отпадом, предаје матичном предузећу на даљи третман.

2. Опис локације на којој се активност обавља

Макролокација

Постројење ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, налази се у општини Ћићевац. Према северу се граничи са општином Параћин, на истоку са општином Ражањ, на западу са Варварином, а на југу са општином Крушевац. Налази се на реци Јужна Морава, на путу за Крушевац. Сталаћ је позната раскрсница на прузи Београд-Ниш на месту где Јужна и Западна Морава граде

Велику Мораву. Сталаћ данас има око 2000 становника и налази се на надморској висини од 138 до 155 m. Због богатог налазишта лесне глине, у првој половини 20. века почела је са радом привредна грана производње опекарских производа, која је од 2018. године део ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ.

Микролокација

Локација постројења ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, налази се на катастарским парцелама бр. 1352/1 и 1352/6, у КО Сталаћ. За приступ постројењу, користи се крак саобраћајнице у оквиру сопствене парцеле у дужини од 70 m од локалног сеоског пута. Локација има релативно правилан праоугаони облик.

Границе предметних парцела бр. 1352/1 и 1352/6 КО Сталаћ, које се анализирају као локације предметног постројења, чине:

- Са северне стране већи број парцела индивидуалних власника са стамбеним и пољопривредним објектима (штале, кошеви, обори, итд.) и баштама;
- Са јужне стране већи број парцела индивидуалних власника са стамбеним и пољопривредним објектима (штале, кошеви, обори, итд.);
- Са западне стране приступни локални некатегорисани пут са сеоског пута до локације предузећа са већим бројем парцела индивидуалних власника стамбених објеката и баштама;
- Са источне стране већи број ненасељених парцела индивидуалних власника са пашњацима, шумарцима и брежуљцима;

У ближем окружењу (до 400 m) не постоје објекти групног окупљања и целине сем индивидуалних сеоских домаћинстава, која би потенцијално могла бити угрожена редовним радом постројења, као и у случају акцидента/удеса.

Комплекс постројења сачињавају објекти технолошке линије, складишта, радионице, трафо станице, пумпна станица са резервоарима мазута (оператер је доставио Изјаву број 124. од 13.10.2021.године, да су постојећа складишта за нафту и нафтне деривате (мазут) ван функције од 2019. године и да се као енергент у процесу производње не користи нафта и нафтни деривати јер су замењени компримованим природним гасом), портирница, управна зграда и др. Сви ови објекти смештени су у кругу фабрике.

Поред технолошке линије, изграђени су и сви други објекти за нормалан рад привредног друштва као што су путна мрежа, водовод, интерна канализација, дренажа, постројења за снабдевање енергијом технолошке линије, унутрашње саобраћајнице и читав низ других инсталација.

Постројење ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, састоји се од следећих објеката:

- Управна зграда
- Нова портирница са надстрешницом
- Хала тунелске пећи

- Машинска и браварска радионица са надстрешницом
- Електро радионица до компресорске станице
- Компресорска станица са агрегатом
- Објекат-зграда трафостанице ТС 10/04;2х1MV + 630KVA
- Хала примарне производње са сушаром
- Складиште петрол коса са млиновима
- Хала примарне производње са одлежавалиштем
- Техничка служба са мензом и кухињом
- Магацин материјала, ауто радионица и надстрешница
- Надстрешница иза Управне зграде са потпорним зидом
- Надстрешница уз зграду пећи изнад колосека
- Трафостаница код петрол кокса
- Хала разлагања и паковања

На локацији постројења и ближеј околини нема посебно заштићених добара. Предузеће се налази у зони у којој није регистровано присуство заштићених биљних врста. Према евиденцији Завода за заштиту споменика културе, у ближеј околини нема регистрованих непокретних културних добара, као ни материјалних и културних добара.

3. Постојеће дозволе, одобрења и сагласности

Оператер ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, поседује за све постојеће објекте одобрења за изградњу и употребне дозволе, што је дато у Каталогу прилога, као и у захтеву у делу II.2.1.5.

Копије приложених употребних дозвола, сагласности, одобрења и других аката, дате су у Каталогу прилога:

- Решење о регистрацији привредног субјекта бр. BD 112248/2017 од 03.01.2018. године
- Лист непокретности број 2239 КО Ћићевац Служба за катастар непокретности Ћићевац бр. 952-1-040/2019-249 од 17.05.2019. године;
- Копија катастарског плана КО Сталаћ, размера 1:3000 Република Србија, Републички геодетски завод бр. 953-1/040/19-15 од 17.05.2019. године.
- Одобрење за употребу Предузећу за производњу грађевинског материјала, транспорт и градњу Душан Ристић, Крушевац, ООУР Сталаћ инвестиционог објекта хале за тунелску пећ и темеље тунелске пећи, бр. 351-80/78-02 од 12.12.1978. године, издато од Одељења за друштвени развој, опште и заједничке послове Скупштине општине Ћићевац.
- Одобрење за употребу изграђеног инвестиционог објекта зграде за вештачке коморне сушаре и зграде за смештај мазутног и генераторског постројења, у ООУР Сталаћ, у Сталаћу, издато од Одељења за друштвени

развој, опште и заједничке послове Скупштине општине Ћићевац, бр. 351-5/76-02 од 18.02.1976. године

- Решење о издавању водне дозволе бр. 8634-615 од 19.01.2021. године, којом се утврђује начин, услови и обим коришћења вода, начин, услови и обим испуштања отпадних вода, складиштење и испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду, као и услови за друге радове којима се утиче на водни режим, издато за ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, општина Ћићевац, издато од стране „Србијаводе” Београд, ВПЦ „Морава”, Ниш
- Решење о давању сагласности на Студију о процени утицаја затеченог стања на животну средину, постројења за производњу и печење опекарских производа, са пратећим садржајима на животну средину, а која се налази на кат.пар. бр. 1352/1 КО Сталаћ, СО Ћићевац, издато од стране Одељења за привреду, финансије, урбанизам и инспекцијске послове Општинске управе Ћићевац, од 14.10.2010. године
- Решење о одобрењу експлоатације опекарске глине привредном друштву ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, по Главном рударском пројекту експлоатације опекарске глине на површинском копу Селиште, издат од стране Министарства рударства и енергетике бр. 310-02-01914/2019-02 од 20.07.2020. године

У прилогу ове дозволе налази се листа свих постојећих дозвола, одобрења и сагласности надлежних органа и организација које је Оператер приложио уз захтев за издавање интегрисане дозволе, у Поглављу II 2.3.

4. Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину

4.1 Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину, у односу на ваздух

Најважније питање у очувању животне средине у процесу производње блока су велика потрошња енергије и емисије у ваздух. Емисије у ваздух потичу у највећој мери од сагоревања фосилног горива и дифузне прашине у примарној преради опеке. Такође, битне су и емисије у ваздух од процеса сушења, јер се у процесу користи ваздух из секције одгревања печеног блока, а долази и до емисије дифузне прашине у самом постројењу које се одсисава из примарне производње. Основне емисије у ваздух су угљен-моноксид (CO) и угљен-диоксид, оксиди азота (NO_x) и сумпор-диоксид (SO₂) и прашкасте материје.

ВАЗДУХ	
Стационарни извори загађења ваздуха	Број емитера је 3 (или 4): 1. Е1 – емитер тунелске пећи 1. Е2 (и Е4) – емитери коморне сушаре

	2. ЕЗ – емитер отпрашивача примарне прераде
Списак загађујућих материја које се емитују у ваздух	1. Прашкасте материје 2. Оксиди азота NO _x 3. Оксиди сумпора SO ₂ 4. Неорганска једињења флуора и хлора 5. Органска једињења- ТОС 6. Бензен 7. Угљен-моноксид CO 8. Олово Pb

Периодична мерења емисије емитера врше се два пута годишње од стране овлашћене организације, а на основу Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21), Уредбе о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС”, бр. 5/16) и Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21), Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 6/16 и 67/21). Према годишњим извештајима, а на основу резултата мерења емисије, није било прекорачења ГВЕ. Резултати мерења указују на умерени ниво емисија загађујућих гасовитих и чврстих материја у ваздух.

Приликом истовара глине на одлагалиште, настаје фугитивна емисија прашине локалног карактера која се сузбија влажењем приступних односно манипулативних саобраћајница у кругу предузећа.

4.2 Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину, у односу на воду

Утицај на површинске воде

На локацији ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ се генеришу следећи типови отпадних вода:

- Санитарне отпадне воде
- Атмосферске воде

Санитарне воде настају у купатилима и ресторану, у производном погону и у управној згради, а уливају се у септичку јаму. Атмосферске отпадне воде се стварају спирањем са кровова погона и са манипулативних површина, и одводе се бетонским каналом ван локације постројења. Оператер ће уградити сепаратор масти и уља пре испуста у канал.

Са простора складишта мазута, атмосферске отпадне воде се уливају у септичку јаму, али пре уливања се одводе до сепаратора масти и уља.

Утицај на подземне воде

Резултати испитивања подземних вода показују да су вредности испитиваних параметара испод просечне годишње концентрације, прописаних Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седимент и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр.50/2012, Прилог 2, табела 1) и испод ремедијационих вредности прописаних Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС”, бр.88/2010, Прилог 2).

ВОДЕ	
Број извора загађења воде	1. Санитарне отпадне воде 2. Атмосферске воде

4.3 Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину, у односу на земљиште

У циљу утврђивања загађености земљишта, у ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, извршена је физичко-хемијска анализа узорака земљишта на две позиције у околини постројења. Резултати испитивања узорака земљишта показују да су концентрације испитиваних параметара испод коригованих граничних вредности, прописаних Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/2018 и 64/2019).

4.4 Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину, у односу на отпад

У току процеса рада долази до генерисања материја које се могу сврстати у отпад. Отпад у привредном друштву се генерише у процесу производње, у радионицама одржавања опреме и радионици одржавања возног парка.

Отпад у привредном друштву је следећи:

Опасан отпад

- Истрошени акумулатори
- Отпад од електричних уређаја и електронских производа
- Отпадно уље
- Зауљене крпе

- Флуоресцентне цеви и други отпад који садржи живу
- Муљ из сепаратора и друге врсте опасног отпада (амбалажни отпад)

Овај отпад се истовремено складишти у металним бурадима, на дрвеним палетама, у оквиру ограђеног, покривеног простора са бетонском подлогом. Бурад су затворена металним поклопцима и обележена. Сва количина генерисаног отпада се предаје овлашћеном предузећу, које га преузима даље на третман.

Неопасан отпад:

- Сушени блок
- Печени блок
- Истрошене гуме
- Дрвени отпад (палете)
- Метални отпад
- Пластични отпад
- Папирни отпад
- Комунални отпад и друге врсте неопасног отпада (врећасти филтери и сл.)

Неопасан отпад је одложен на више за то предвиђених локација у кругу фабрике и предаје се овлашћеном предузећу које има дозволу за складиштење, транспорт и третман предметног отпада. Комунални отпад преузима фирма ЈКП Ћићевац на основу потписаног уговора.

4.5 Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину, у односу на буку и вибрације

Извори буке са гледишта заштите животне средине на локацији ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, су следећи:

На отвореном простору:

- Транспортни (транспортна возила) глине од копова до одлагалишта
- Грађевинска механизација (УЛТ) за унутрашњи транспорт од одлагалишта до добавача
- Систем за одсисавање топлог ваздуха

У затвореном простору:

- Колни млин
- Вакуум агрегат
- Диференцијални млин
- Компресор

Оператер је извршио мерење буке у животној средини 05.11.2020. године на два мерна места и на основу извештаја овлашћене мерне куће, меродавни нивои буке

на мерним тачкама не прелазе граничну вредност буке за термине дан и вече и термин ноћ. До сада није било примедби, пријава или тужби локалне заједнице на повећани ниво буке. Отпрема палета са складишта и утовар у камионе се изводе у дневним и вечерњим условима (до 22 часова) током радних дана и суботом, с обзиром да је складиште удаљено од осетљивих објеката.

Током редовних активности фабрике за производњу грађевинског блока, нема значајнијих извора вибрација у животној средини.

4.6 Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину, у односу на ризик од удеса

Постројење ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, на основу члана 4, Правилника о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекс („Службени гласник РС”, бр.42/10, 8/13, 51/2015 и 48/2016), не подлеже законској обавези израде докумената Политике превенције удеса, Плана заштите од удеса и Извештаја о безбедности, јер количина опасних материја и опасних активности у оквиру предметног комплекса немају утицај на повећану вероватноћу настанка удеса.

Оператер има сагласност Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу на План заштите од удеса (бр 748 од 11.05.2021.)

У ближој околини нема привредних субјеката у функцији као ни објеката који раде или складиште опасне материје тако да је искључена могућност акцидентних ситуација која би утицала на рад предметног постројења.

5. Коментари/мишљења

У току спровођења процедуре издавања интегрисане дозволе, а након подношења комплетног захтева за издавање интегрисане дозволе, као и комплетне документације, од стране оператера ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, број 353–01–01766/2020–03, надлежни орган Министарство заштите животне средине издало је обавештење за јавност о пријему комплетног захтева за издавање интегрисане дозволе у дневном листу „Ало”, дана 07.06.2021.године. Такође, о пријему захтева упућено је обавештење јединици локалне самоуправе Општини Ћићевац, Јавном водопривредном предузећу „СРБИЈАВОДЕ”, ВПЦ „МОРАВА”, као и Заводу за заштиту природе Републике Србије.

Други органи и организације, као и представници заинтересоване јавности, могли су да доставе своја мишљења на захтев Министарству заштите животне средине, у року од 15 дана од дана пријема обавештења о поднетом захтеву за издавање интегрисане дозволе.

5.1. Орган локалне самоуправе

Нема коментара

5.2. Јавне и друге институције

На захтев интегрисане дозволе, Завод за заштиту природе Републике Србије дао је позитивно мишљење. Јавно водопривредно предузеће „СРБИЈАВОДЕ”, ВПЦ „МОРАВА”, доставило је мишљење у ком се наводи да је Водна дозвола за предметни објекат, под бројем 8634-615 од 19.01.2021, са роком важења од 5 година. Такође се наводи да се чл.122 Закона о водама („Сл.гласник РС“ бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18) *„водном дозволом се утврђује начин, услови и обим коришћења вода, начин и услови и обим испуштања отпадних вода, складиштења и испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду, као и услови за друге радове којима се утиче на водни режим“*, због складиштења нафтних деривата. Оператер је доставио Изјаву у којој се наводи да су постојећа складишта за нафту и нафтне деривате ван функције и да се иста не користе од 2019.године, јер су енергенти нафте и њених деривата замењени компримованим природним гасом (ЦНГ).

5.3. Надлежни органи других држава у случају прекограничног загађења

Оператер ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, нема утицаја на прекогранично загађење.

5.4. Представник заинтересоване јавности

Нема коментара.

6. Процена захтева

6.1. Примена најбољих доступних техника

За процену процеса и активности у ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, и усаглашености са најбољим доступним техникама (БАТ), Оператер је урадио детаљну усклађеност са Референтним документима о најбољим доступним техникама за ову врсту индустрије (БРЕФ):

Кодна ознака	БРЕФ	Референтни документи
CER	Reference Document on BAT in the Ceramic Manufacturing Industry, august 2007	BREF у индустрији за производњу керамике
ENE	Reference Document on BAT for Energy Efficiency, february 2009	BREF за енергетску ефикасност

ESB	Reference Document on BAT on Emissions from Storage, july 2006	BREF за емисије из складишта
MON	Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC) Reference Document on the General Principles of Monitoring, 2018	BREF за општа начела мониторинга

Усаглашеност процеса Оператера са захтевима најбољих доступних техника, оператер је детаљно описао у Поглављу број III.2 и Плану мера за енергетску ефикасност постројења.

Програм мера прилагођавања, односно опис планираних активности у циљу усаглашавања са најбољим доступним техникама, дефинисаним наведеним референтним документима дат је у прилогу III.12 захтева.

Усаглашеност је постигнута код следећих релевантних најбољих доступних техника поменутих референтних докумената:

Технолошки ток производње усаглашен је са најбоље доступним техникама производње опекарских производа и то: складиштење сировина, полумокри поступак прераде и обликовања блока, сушара, тунелска пећ.

Потрошња сировина и биланс материјала – Количина лома је у 2018. години износила 1,9% у односу на количину произведеног грађевинског блока (према БАТ-у је 2%). Суви лом се пре печења враћа у процес. Прашина из отпрашивача враћа се у производњу. Процеси сушења и печења су аутоматизовани. Побољшана је регулација процеса печења.

Потрошња енергије и енергетска ефикасност – специфична потрошња топлоте у тунелским пећима (80–140 m) према БАТ-у је 1,0–2,5 GJ/t. У 2018. години, оператер је имао 1,94 GJ/t, а у 2019. години 1,49 GJ/t.

- Постизање минималне специфичне потрошње енергије:
 - оптимизација топлотних услова (криве печења) у зонама предгревања, печења и одгревања;
 - Одвођење целокупне количине топлоте из зоне одгревања у тунелску сушару;
 - Улаз полупроизвода у зону предгревања са минималним садржајем влаге;
- Оптимизација процеса сагоревања познавањем квалитета горива у процесу;
- Смањење потрошње електричне енергије:
 - применом система управљања електричном енергијом;

- употребом опреме са високом енергетском ефикасношћу;

Емисије у ваздух:

- Смањење дифузних емисија прашине постиже се следећим поступцима:
 - простор у коме се одвијају прашњаве активности се одсисава преко врећастих филтера;
 - процеси прераде и обликовања глине се одвијају у затвореном простору;
 - путеви за манипулацију глине су бетонирани;
 - у сувим временским периодима се врши прскање водом површина где се одвијају прашњаве операције;
 - складиште одлежавања се налази у затвореном простору;

Емисија у воде:

Постројење не ствара процесне отпадне воде. Отпадне воде које се појављују су санитарне воде, које су системом цевовода везане за септичку јаму.

Заштита подземних вода:

ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, атмосферске отпадне воде испуштају у подземно водно тело (упојни бунар). Санитарне отпадне воде се прихватају у две непропусне бетонске септичке јаме које празни ЈКП „Развитак”, Ћићевац у складу са уговором.

Управљање отпадом:

- поновна употреба сувог лома и прашине, сакупљених током производног процеса;
- складиштење отпада на непропусним и отпорним подлогама;
- дефинисање токова кретања отпада код оператера, на начин предвиђен прописима;
- јасно означавање врсте отпада;

Бука и вибрације:

- одвајање сировине за процес производње се обавља само у првој смени, до 14 часова;
- све производне јединице које стварају буку и вибрације су смештене у затворени простор;
- прозори, врата и бучне јединице су изведене на начин да што више пригушују буку;
- током рада, прозори и врата су затворени.

6.2 Сировине и помоћни материјали

Као сировина за производњу блока користи се глина из глиништа „Селиште”, у околини Сталаћа. Грађевинским машинама се скидањем материјала одозго према доле у две етаже висине 4 метара, врши утовар глине у транспортна средства, која затим превозе глину до одлагалишта у кругу производне јединице у Сталаћу. ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, има Решење о одобрењу експлоатације опекарске глине по Главном рударском пројекту експлоатације опекарске глине на површинском копу Селиште, издат од стране Министарства рударства и енергетике бр. 310-02-01914/2019-02 од 20.07.2020. године.

Као сировина за производњу блока користи се глина из глиништа „Селиште”. Количине и састав сировине је следећи:

- количина потрошње сировине у 2018. години био је 94 192 m³
- количина потрошње сировине у 2019. години био је 136 712 m³
- гранулометријски састав: песак 25,15%, алевроит 54,45%, глина 20,40%

Због присуства оксида гвожђа, који се налазе у облику минерала из групе хидроксида (гетит, лимонит), који се после печења трансформишу у хематит, блок има интензивну црвену боју.

У процесу производње не користе се други помоћни материјали и сировине, а ни материје које се могу сматрати опасним.

Податке о коришћењу сировина и помоћних материјала са максимално предвиђеном годишњом потрошњом истих, оператер је дао у Прилогу: Табеларни преглед, Табела бр.1 Коришћење сировина и помоћних материјала.

Вода

Водоснабдевање оператера се остварује преко постојеће градске водоводне мреже јавног предузећа ЈКП Развитак Ћићевац. Потрошња воде у 2019. години је била 1320,70 m³ за припрему глине, 716,30 m³ за санитарне потребе. Потрошња воде по тони производа је 13 литара за 2019. годину. Количина воде за припрему глине која улази у технолошки процес умногоме зависи од количине влаге коју садржи сировина. У циљу смањења потрошње воде и усаглашавања са БАТ захтевима планира се:

- стална контрола исправности мерача потрошње
- превентивно одржавање водоводних инсталација
- уградња аутоматских вентила у циљу избегавања цурења

Енергија

Оператер као енергенте у процесу производње користи:

- петрол кокс – за процес производње топлотне енергије у тунелској пећи; доња топлотна моћ 30,14 MJ/kg, 4500 тона у 2018. години
- дизел гориво – користи се за потребе транспорта 147,204 тона у 2019. години
- природни гас – користи се у производном процесу, 245 886 m³ у 2019. години

- електрична енергија – највећи део утрошене електричне енергије је за производне процесе, 10 041 081 kWh/годишње, и за осветљење, 58 919 kWh/годишње
- угаљ – користи се у производном процесу, доње топлотне моћи 20,40 MJ/kg, 2378 тона у 2019. години
- огревно дрво за иницијално паљење пећи – 24,5 m³ у 2019. години

Податке о коришћењу енергије, оператер је дао у Прилогу: Табеларни преглед, Табела бр. 2 Коришћење енергетских извора у индустријским постројењима.

6.3 Емисије у ваздух и њихов утицај на животну средину

Податке о емисијама у ваздух, Оператер је дао у захтеву у:

- поглављу III, тачка 5, захтева за издавање интегрисане дозволе (табеле које се односе на емисије у ваздух);
- прилогу План вршења мониторинга, тачка 4. Мониторинг емисија у ваздух и квалитет ваздуха.
- Каталогу прилога, Извештаји о мерењу емисије у ваздух

У керамичкој производњи, прашина је један од највећих загађивача ваздуха, у квантитативном смислу.

У ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, у процесу производње јављају се емисије нежељених загађујућих материја из стационарних извора емисија у ваздух. Те емисије потичу од процесних агрегата у фабрици и могу се поделити на:

- емисију прашине у процесу примарне и сирове прераде глине,
- емисију прашкастих материја у процесу сушења и
- емисију загађујућих материја у процесу печења.

Треба напоменути да се у предузећу јавља и фугитивна прашина, посебно у току дистрибуције глине од одлагалишта до примарне прераде и дистрибуције производа из круга фабрике.

Дифузна емисија прашине у просторима где се одвијају процеси где долази до појаве прашине се одсисавају путем одсисних канала до уређаја за отпрашивање са врећастим филтерима и чији је капацитет $Q = 22\,500\text{ m}^3/\text{h}$, $\Delta p = 4600\text{ Pa}$, у складу је са BREF CER. Функционисање врећастих филтера се заснива на физичкој сепарацији честица из струје ваздуха помоћу филтерских врећа у циљу смањивања концентрација прашкастих материја пре испуштања. Прашкасте материје у излазној струји флуида задржавају се на тканини врећастог филтера а уклањају се током отресања вреће филтера. Сакупљене прашкасте материје враћају се у процес одговарајућим транспортерима.

Дифузни или фугитивни извори емисије су неконтролисане емисије са депоније глине, отворених силоса глине, пролаза возила при довозу глине и дистрибуцији производа. Локације фугитивних извора емисија су:

- транспортни путеви до одлагалишта
- одлагалишта глине
- транспортни пут: одлагалиште примарна обрада
- тракасти транспортери за међуфазни транспорт

Дифузне (фугитивне) емисије састоје се од прашкастих материја и издувних гасова возила. Иако има ситних фугитивних честица у неким деловима процеса, већина чврстих честица су знатно већих димензија од честица при процесу сагоревања. Због те величине, фугитивне честице се не могу преносити далеко од места испуштања, и за разлику од технолошких гасова, одмах се таложе на земљу, недалеко од места испуштања. Стога је количину фугитивних емисија тешко квантификовати.

Емисије прашкастих материја ПМ на излазу из отпашивача су $3,3 - 3,7 \text{ mg/Nm}^3$. Емисије прашине на испусту из коморне сушаре су мерене и износе $1,2 - 1,7 \text{ mg/Nm}^3$ и у складу су са BAT CER.

Емисије издувних гасова из мотора са унутрашњим сагоревањем карактеришу се периодичним повећаним концентрацијама CO, CO₂, NO_x, SO₂, Pb, VOC и прашине. Загађивачи као што су издувни гасови, по интензитету емисије спадају у мање изворе емисије.

Дифузне емисије које потичу од транспорта, контролишу се помоћу редовног влажења саобраћајница и путева и редовног одржавања фабричког круга. Саобраћајнице у оквиру постројења су асфалтиране.

Податке о емисијама у ваздух, оператер је дао у Прилогу, Табеларни преглед, Табела бр.11 Емисије и њихова контрола.

6.4 Емисије у воду и њихов утицај на животну средину

Податке о емисијама штетних и отпадних материја у воде, оператер је дао у Прилогу, Табеларни преглед, Табела бр. 24, 25 и 27, Отпадне воде

Фабрика ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, општина Ћићевац, поседује Решење о издавању водне дозволе бр. 8634-615 од 19.01.2021. године (са роком важења од 5 година), којом се утврђује начин, услови и обим коришћења вода, начин, услови и обим испуштања отпадних вода, складиштење и испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду, као и услови за друге радове којима се утиче на водни режим, издато од стране „Србијаводе” Београд, ВПЦ „Морава”, Ниш. Ова дозвола је саставни део документације која је предата уз захтев за добијање интегрисане дозволе.

На локацији оператера, генеришу се следеће врсте отпадних вода:

- санитарне отпадне воде
- атмосферске отпадне воде

Укупна количина отпадних вода које се генеришу у кругу фабрике је око 36 000 m³. Све санитарне отпадне воде се испуштају у две водонепропусне септичке јаме у кругу фабрике. Атмосферске отпадне воде се системом канала одводе у упојне бунаре на локацији постројења. Атмосферске воде са простора складиштења мазута се уливају у септичку јаму, али пре улива се одводе до сепаратора масти и уља. Овлашћени оператер преузима отпадне воде и поступа у складу са уговором. Оцена квалитета отпадних вода оператера обухватила је израду хемијских анализа узорак отпадних вода пре и после сепаратора и пре улива у септичку јаму, као и упоређивање добијених резултата са законском регулативом. Резултати испитивања показују да су концентрације испитиваних параметара испод граничних вредности емисије прописаних Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање.

Податке о емисијама штетних и отпадних материја у воде, оператер је дао у Прилогу, Табеларни преглед, Табела бр. 24, 25 и 27, Отпадне воде.

6.5 Заштита земљишта

Подаци о анализама узорак земљишта на локацији оператера дати су у делу Каталог прилога

У циљу утврђивања загађености земљишта, на локацији ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, вршено је мерење квалитета земљишта. Резултати испитивања узорак земљишта показују да су концентрације испитиваних параметара испод коригованих граничних вредности, прописаних Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, број 30/2018 и 64/2019).

6.6 Управљање отпадом

Податке о управљању отпадом, оператер је дао у Прилогу, Табеларни преглед, Табела бр. 35 и 36, Управљање отпадом, затим у Плану управљања отпадом и Плану вршења мониторинга.

У процесу производње у фабрици оператера, генеришу се разне врсте отпада:

- отпад који се генерише у процесу производње
- отпад који настаје при редовном машинском одржавању
- комунални отпад

По карактеру генерисани отпад у фабрици може бити опасан и неопасан.

Код оператера постоји дефинисана процедура за примарно разврставање отпада. Отпад настао у производним процесима и при редовном одржавању се одлаже на

привремена одлагалишта до предаје овлашћеним правним лицима за третман, транспорт и складиштење предметног отпада.

Све врсте отпада се привремено одлажу у кругу предузећа на за то предвиђена места. Опасан отпад (уља и мазива, оловне батерије, зауљене крпе) се привремено одлаже у засебним металним бурадима, у оквиру ограђеног покривеног простора са бетонском подлогом, и хемијски отпорним полуконтејнерима који могу да приме целокупну количину евентуално исцурелих материја. Бурад су прописно обележена.

Опасан отпад (електрични и електронски отпад, истрошени акумулатори) се такође одлажу у оквиру ограђеног покривеног простора са бетонском подлогом. Истрошени акумулатори се одлажу у кисело отпорне полуконтејнере на бетонској подлози.

Оператер не врши сопствени превоз отпада. Организовање транспорта и даљи третман отпада је обавеза овлашћеног правног лица са којим оператер има склопљен уговор.

Неопасан отпад који се генерише у производном процесу (суви лом) се враћа у производни процес док се печени лом предаје матичном предузећу у сврху продаје.

6.7 Бука и вибрације

Оператер је извршио мерење буке у животној средини. Податке о буци оператер је дао у Прилогу, Табеларни преглед, Табела бр. 38, Бука, као и Каталог у прилога - Резултати мерења.

Извори буке са гледишта заштите животне средине на локацији ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, су следећи:

- транспортери (транспортна возила) глине од копова до одлагалишта
- грађевинска механизација за унутрашњи транспорт од одлагалишта до добавача
- систем за отпашивање
- систем за одсисавање топлог ваздуха

У затвореном простору:

- колни млин
- диференцијални млин
- линија слагања
- линија разлагања.

Оператер је извршио мерење буке и у животној средини дана 05.11.2020. године на два мерна места и на основу извештаја овлашћене мерне куће, меродавни нивои буке на мерним тачкама не прелазе граничну вредност буке за термине дан и вече (50dB) и термин ноћ (60dB).

6.8 Ризик од удеса и план хитних мера

Постројење ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, на основу члана 4, Правилника о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС”, број 41/10), не подлеже законској обавези израде документа Политике превенције удеса, Плана заштите од удеса и Извештаја о безбедности, јер количина опасних материја и опасних активности у оквиру предметног комплекса немају утицај на повећану вероватноћу настанка удеса. Оператер је урадио План заштите од удеса у складу са чланом 64. и чланом 65. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС, бр. 87/2018). Оператер има сагласност Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу на План заштите од удеса (бр 748 од 11.05.2021.)

У процесу производње грубе керамике не користе се опасне материје мада може доћи до изненадних неконтролисаних догађаја који могу угрозити животе и здравље људи, материјална добра, и који могу имати последица по животну средину. У том смислу, у предузећу су уведене мере превенције од акцидентних ситуација.

Превентивне мере које се примењују у предузећу су:

- благовремено отклањање свих техничко-технолошких недостатака
- одржавање радно технолошке дисциплине у свим сегментима производње
- контрола и мониторинг свих параметара у погонима
- обука запослених из области заштите од пожара
- годишња провера знања из области заштите од пожара
- обука запослених за поступање у случају акцидента
- периодични прегледи опреме за рад, електричних и громобранских инсталација, као и стручни налази о испитивању услова радне околине
- контрола уређаја за детекцију

Мере приправности

Упутством за спровођење мера приправности прописан је начин спровођења свих мера, ради најадекватнијег одговора на евентуални удес, уз најмање могуће последице:

- дефинисане су мере при раду и манипулацији са запаљивим течностима
- у случају опасности од експлозија и пожара, боца са гасовима за заваривање

6.9 Престанак рада предузећа

Проценом сировинске базе на глиништу Селиште дошло се до закључка да су залихе довољне за пословање фирме у наредних осамнаест година. По престанку

рада привредног друштва ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, биће извршена мерења земљишта на локацији, а резултати мерења ће бити референтна основа за рекултивацију земљишта у тренутку престанка рада постројења. Уједно ће се у билансу стања предузећа извршити резервација новчаних средстава за будуће трошкове чишћења локације, демонтажу постројења, збрињавање отпада, трошкове саветника, физичко-техничко обезбеђење и остале непредвиђене трошкове. Што се тиче рекултивације глиништа, предузеће у пословним књигама има резервисања потребна за довођење локације у првобитно стање са трошковима озелењавања.

6.10 Закључак процене

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је оператер ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, предао Министарству заштите животне средине, израђен је у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, као и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе.

Оператер је уз захтев за издавање интегрисане дозволе приложио и документацију, која је прописана чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Захтев за издавање интегрисане дозволе, који је оператер поднео, садржи све што је прописано постојећом законском регулативом. У захтеву је оператер приказао усклађеност рада постројења са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, као и усклађеност са најбољим доступним техникама. У циљу потпуног усклађивања са прописаним условима, оператер је у Програму мера прилагођавања рада постојећег постројења и активности условима прописаним законом, предвидео и приложио мере које је неопходно предузети у постројењу, са тачно дефинисаном динамиком спровођења, потребним временом за завршетак предложених мера, као и предвиђеним финансијским средствима које прате спровођење предложених мера.

На основу свега изложеног, оцењено је да су испуњени услови за издавање интегрисане дозволе са утврђеним условима за обављање активности и рад предметног постројења у складу са законом.

III УСЛОВИ

1. Важност интегрисане дозволе и рок за подношење новог захтева

1.1 Важност

Интегрисана дозвола важи десет година од дана правоснажности решења. Интегрисана дозвола издаје се за пројектовани капацитет 80.000 комада/дан или 400-500 t/дан.

Интегрисана дозвола регистарски број 22 издаје се оператеру ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ (матични број 07139632), за рад целокупног постројења и обављање активности производње грађевинских производа од печене глине, на катастарским парцелама бр. 1352/1 и 1352/6 КО Сталаћ, на локацији Југ Богданова бб, општина Ћићевац.

Оператер је дужан да о свакој планираној промени у раду и функционисању целокупног постројења или његовог дела (реконструкција, доградња, повећање капацитета, промена технологије, промена оператера и сл.) благовремено обавести Министарство за заштиту животне средине, и достави податке неопходне за издавање, измену или престанак важности дозволе, у складу са законом.

1.2 Рок за подношење новог захтева

Захтев за продужење дозволе оператер подноси надлежном органу најкасније четири месеца пре истека њене важности.

Рок за подношење новог захтева је јул 2031. године.

2. Рад и управљање постројењем

2.1 Рад и управљање

Делатност привредног друштва ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, огранак Сталаћ, је производња зидних и таваничних производа од печене глине. Број запослених у постројењу је 99.

Производни погон обухвата: прераду глине; обликовање; сушење; печење; разлагање, палетирање, паковање.

Производно постројење је основано као радни погон за машинско сечење цигле 1946. године. Од 2018. године улази у састав предузећа ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о Лесковац, као огранак Сталаћ. Нови власник је осавременио производну линију, аутоматизовао рад постројења и повећао капацитет.

У 2019. години произведено је 25 107 594 еквивалентних комада грађевинског блока, односно 153 156 t производа.

Управљачка структура дефинисана је организационом шемом и описом послова.

2.2 Радно време

Постројења обављају активности 24 сата дневно, 7 дана у недељи, а секундарна производња 20 сати дневно, 7 дана у недељи. Производња се обавља континуално, осим у периоду редовног ремонта постројења у трајању од 45 дана годишње.

2.3 Услови за управљање заштитом животне средине

Оператер је дужан да:

- успостави Систем управљања заштитом животне средине (ЕМС) у складу са стандардом ISO 14001:2015 до краја 2023. године
- прати и преиспита релевантне циљеве и планове у области заштите животне средине, као и програме за њихово испуњење, обезбеди потребна средства за њихову реализацију
- осигура да сви запослени у потпуности буду свесни својих одговорности и обавеза, које су описане у Систему управљања заштитом животне средине, и обезбеди њихово активно учешће у одржавању и развијању Система
- обезбеди сталне обуке и образовања, као и подстицање запослених на развој свести и одговорности о заштити животне средине
- обезбеди ефикасност мера заштите животне средине (контрола производног процеса)
- унапређује и подстиче размену информација о раду постројења и предузетим мерама заштите животне средине, као и размену знања и искустава из области заштите животне средине, са локалном заједницом
- евидентира све жалбе у вези са заштитом животне средине, а које се односе на обављање његове активности; евиденција треба да садржи датум и време жалбе, име подносиоца жалбе, детаљи о природи жалбе, одговор оператера и предузете мере у случају сваке жалбе.

3. Коришћење ресурса

3.1 Сировине, помоћни материјали и друго

Оператер ће предузети све неопходне мере за ефикасно коришћење сировина и помоћних материјала у свим деловима радног процеса, узимајући у обзир најбоље праксе за ову врсту делатности, имајући посебно у виду смањење стварања отпада.

Оператер ће водити евиденцију о количини сировина, помоћних материјала и друго који се користе у производњи.

Утовар и истовар, као и складиштење материјала вршиће се на за то предвиђеним местима, уз предузимање неопходних мера да не дође до икаквог просипања.

3.2 Вода

Обавезује се оператер да:

- поступа у складу са закљученим уговором о испоруци и коришћењу услуга водоснабдевања са овлашћеним предузећем за испоруку воде из градске водоводне мреже
- обезбеди рационалну потрошњу воде у свим деловима процеса
- мери потрошњу воде на свим прикључењима на систем водоснабдевања
- води евиденцију о потрошњи воде на годишњем нивоу и врши проверу ефикасног коришћења воде и извештај доставља надлежном органу и на основу тога, где год је то могуће, смањи количину употребљене воде у технолошком поступку
- врши редован преглед објеката за захватање воде, транспорт, каналисање и испуштање отпадних вода и одржава у исправном и функционалном стању
- врши редован преглед септичких јама и обезбеђује водонепропустност
- се прикључи на систем канализације чим се за то створе услови и изгради канализациона мрежа у насељу Сталаћ.

3.3 Енергија

Обавезује се оператер да:

- обезбеди ефикасно коришћење енергије у свим деловима производње где је то могуће
- константно спроводи, и по потреби ажурира мере за смањење потрошње енергената и повећање енергетске ефикасности, наведене у Плану мера енергетске ефикасности постројења, следећим техникама:
 - аутоматском контролом и регулацијом температуре и влажности у тунелској пећи и сушари
 - параметре у тунелској пећи пратити по појединим зонама
 - отпадну топлоту из пећи користити за потребе сушења у сушари
 - за грејање простора за предгревање, у којем сушена глина на вагонима чека на улазак у пећ, користити топли ваздух из тунелске пећи
- води евиденцију о потрошњи енергије и енергената на годишњем нивоу

Оператер је Програмом мера предвидео замену постојећих електромотора енергетски ефикаснијим до краја 2022. године.

4. Заштита ваздуха

4.1 Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да:

- управља процесом рада на начин који ће омогућити да не долази до повећаних емисија у ваздух
- уређаји за смањење емисије загађујућих материја у ваздух задовоље прописане услове
- управља, одржава и контролише рад система за третман отпадних гасова и о томе води редовну евиденцију
- мери емисије загађујућих материја на емитерима: E1, E2 и E3
- спроведе мерење на испусту E4 и да на основу резултата успостави обавезу мерења

4.2 Граничне вредности емисија загађујућих материја у ваздух

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја не прелазе граничне вредности емисија које су дефинисане у Табелама III-1-III-3

Емисиона тачка: E1

Локација: тунелска пећ

Уређај за третман/пречишћавање: нема

Инсталисана топлотна снага на улазу: 281 kW

Координате: E 21° 25' 02,90", N 43° 41' 08,11"

Висина емитера: 90 m

Година производње: 1980

Врста горива: компримовани природни гас и петрол-кокс

Табела III-1 Граничне вредности емисија у ваздух: E1

(запремински удео кисеоника у отпадном гасу је 17%)

Загађујућа материја	Граничне вредности емисије (mg/Nm ³)
Оксиди сумпора изражени као SO ₂	500
Оксиди азота изражени као NO ₂	500
Органске материје изражене као укупни угљеник (ТОС)	20
Прашкасте материје	20
Флуор и једињења флуора изражени као флуороводоник (HF)	5
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник (HCl)	30
Бензен	3
Олово (Pb)	за масени проток (g/h) ≥ 2,5 - 0,5 за масени проток (g/h) < 2,5 - 3
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s)	

- <i>проток сувог отпадног ваздуха (m³/h)</i> - <i>проценат кисеоника O₂ (vol%)</i> - <i>притисак отпадног гаса (bar)</i>	
---	--

Граничне вредности емисије у ваздух прописане су на основу BREF документа (Reference Document on Best Available Techniques in Ceramic Manufacturing Industry, August 2007), као и Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, број 111/15 и 83/2021), Прилог I, Део III, тачка 6, Постојења за производњу керамичких производа печењем, Табела 46

Емисиона тачка: E2 и E4

Локација: тунелска сушара

Уређај за третман/пречишћавање: нема

Висина емитера: 11 m

Година производње: 1993

Табела III-2 Граничне вредности емисија у ваздух: E2

(запремински удео кисеоника у отпадном гасу је 17%)

Загађујуће материје	Граничне вредности емисије (mg/Nm ³)
Прашкасте материје	20
<i>Процесни параметри:</i> - <i>температура гаса (°C)</i> - <i>средња брзина струјања гаса (m/s)</i> - <i>проток сувог отпадног ваздуха (m³/h)</i> - <i>проценат кисеоника O₂ (vol%)</i> <i>притисак отпадног гаса (bar)</i>	

Гранична вредност дефинисана је на основу BREF документа (Reference Document on Best Available Techniques in Ceramic Manufacturing Industry, August 2007), као и Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, број 111/15 и 83/21), Прилог I, Део III, тачка 6, Постојења за производњу керамичких производа печењем, Табела 46. и Табела 47.

Емисиона тачка: E3

Локација: отпашивач примарне производње

Уређај за третман/пречишћавање: врећасти филтер, Q = 22 500m³/h

Година производње: 2017

Табела III-3 Граничне вредности емисија у ваздух: Е3
(запремински удео кисеоника у отпадном гасу је 17%)

Загађујуће материје	Граничне вредности емисије (mg/Nm ³)
Прашкасте материје	20
<i>Процесни параметри:</i> - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) притисак отпадног гаса (bar)	

Гранична вредност дефинисана је на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, број 111/15 и 83/21), Прилог 2. Опште граничне вредности емисија.

4.3 Тачкасти извори емисија

Обавезује се оператер да води производњу тако да загађујуће материје које се испуштају у ваздух на тачкастим изворима (Е1, Е2 и Е3) буду у складу са вредностима у Табелама III-1, 2, 3.

Обавезује се оператер да утврди емисије са тачкастог извора Е4 (гаранцијско мерење) и да на основу резултата успостави динамику мерења.

Оператер је дужан да обезбеди стандардне услове за узорковање и мерење свих прописаних загађујућих материја на тачкастом извору емисије, у складу са Уредбом о мерењима емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС”, број 5/16).

4.4 Дифузни извори емисија

Обавезује се оператер да:

- предузме све потребне мере како би се емисија из дифузних извора емисија свела на минимум
- утовар и истовар материјала осетљивог на дисперзију прашине, обавља искључиво у заштићеном простору од ветра
- избегне дисперзију прашине ван граница постројења
- поступа у складу са мерама наведеним у документу Програм мера прилагођавања рада постројења, ради потпуног усаглашавања са захтевима

најбољих доступних техника, а у циљу смањења дифузних емисија-влажење отвореног одлагалишта глине помоћу мобилне цистерне и влажење транспортних путева.

4.5 Мириси

Обавезује се оператер да обезбеди да се све активности у постројењу, које резултирају емисијама у атмосферу, одвијају на начин који обезбеђује да нема никаквих мириса ван граница постројења услед одвијања ових активности.

Обавезује се оператер да предузме све одговарајуће мере у погледу жалби на појаву непријатних мириса према осетљивим рецепторима изван граница локације и о томе води евиденцију.

4.6 Концентрације загађујућих материја у ваздуху и утицај на квалитет ваздуха

Оператер није у обавези да спроводи мониторинг квалитета ваздуха. У случају да се укаже потреба, надлежни орган може наложити мерења квалитета ваздуха у околини локације постројења, у складу са чланом 22., Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, број 11/10, 75/10 и 63/13), при чему су параметри који се могу пратити: **суспендоване честице, укупне таложне материје и чађ**. За ова мерења мора бити ангажовано акредитовано правно лице, а трошкове мерења сноси оператер.

4.7 Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши мониторинг загађујућих материја у ваздуху у складу са динамиком и методама мерења датим у Табелама III-4 и III-5

Емисиона тачка: E1

Локација: тунелска пећ

Табела III-4 Праћење емисија у ваздух E1

Загађујуће материје	Динамика мерења	Узорковање/анализа
Оксиди сумпора изражени као SO ₂	2 x годишње	SRPS ISO 7934 SRPS ISO 7934/1 SRPS ISO 14791
Оксиди азота изражени као NO ₂	2 x годишње	SRPS ISO 14792
Органске материје изражене као укупни угљеник	2 x годишње	SRPS EN 12619
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS ISO 9096 SRPS EN 13284-1

Флуор и једињења флуора изражени као флуороводоник (HF)	2 x годишње	ISO 15713
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник (HCl)	2 x годишње	SRPS EN 1911-1 SRPS EN 1911-2 SRPS EN 1911-3
Бензен	2 x годишње	SRPS EN 13649
Олово (Pb)	2 x годишње	SRPS EN 14385
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m³/h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) притисак отпадног гаса (bar)		

Емисионе тачке Е2 и Е3 (Е4 по потреби)

Локација: тунелска сушара и отпрашивач примарне прераде

Табела III-5 Праћење емисија у ваздух из Е2 и Е3

Загађујуће материје	Динамика мерења	Узорковање/анализа
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS ISO 9096 SRPS EN 13284-1

- За мерење емисије загађујућих материја и одређивање услова мерења користиће се референтне методе прописане у Уредби о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС”, број 5/16). Осим референтних метода, могу се користити и друге методе мерења ако се може доказати његова еквивалентност.
- Повремена мерења емисија загађујућих материја треба да врши правно лице које је овлашћено према Закону о заштити ваздуха, два пута годишње, од којих је једно мерење у првих шест месеци, а друго у других шест месеци календарске године.
- Повремена мерења вршити у условима рада при највећем оптерећењу стационарног извора загађивања.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад уређаја за третман отпадних гасова и о томе водити редовну евиденцију. У Табели III-6 дати су параметри који се контролишу, динамика и начин обављања контроле.

Табела III-6 Праћење рада уређаја за третман отпадних гасова. Врећасти филтери на Е3

Емитер	Е3
Филтер	Врећасти филтер
Параметар који се контролише	Прашкасте материје; потребан притисак који сигнализује редован рад филтера (одвајање филтера од филтер врећа)
Начин контроле	Даљинским управљачко-надзорним системом и визуелним увидом у стање врећа
Учесталост контроле	Визуелна контрола стања филтер врећа након 300 сати рада система
Сигнална вредност	За визуелну контролу, сигнална вредност је појава прашине око филтер врећа (износ притиска 6 бара)
Начин замене	Редовна замена се врши ручно, након детекције грешке приликом визуелне контроле
Збрињавање отпада	Прашина која се издваја из филтера враћа се у процес производње. Врећасти филтери се предају овлашћеним лицима за поступање са отпадом

4.8 Извештавање

Оператер је у обавези да:

- у року од 30 дана од завршетка мерења, достави извештај овлашћеног лица у електронској форми Агенцији за заштиту животне средине, у складу са чланом 58. тачка 7. Закона о заштити ваздуха. Сви извештаји у прописаној форми морају бити доступни инспекцији за заштиту животне средине приликом контроле постројења.
- достави податке за Национални регистар извора загађивања и извештава Агенцију за заштиту животне средине о мониторингу загађујућих материја које се емитују у ваздух до 31.03. текуће године за претходну годину у складу са прописима.
- уколико дође до прекорачења граничних вредности емисија или удеса (неконтролисаног испуштања загађујућих материја у ваздух), одмах о томе обавести надлежни орган, Републичку инспекцију за заштиту животне средине.

5. Отпадне воде

5.1 Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да:

- поступа у складу са важећом водном дозволом
- управља процесом рада на начин да отпадне воде од прања платоа и манипулативних зауљених површина, одводи искључиво преко таложника и сепаратора масти и уља у реципијент, у отворени канал
- редовно одржава и врши контролу исправности уређаја за пречишћавање отпадних вода-таложника и сепаратора масти и уља, како би се осигурала њихова ефикасност
- склопи уговор са овлашћеним предузећем за чишћење сепаратора од талога и зауљених вода

5.2 Емисије у воду

Све санитарне отпадне воде се испуштају у две водонепропусне септичке јаме у кругу фабрике. Атмосферске отпадне воде се системом канала одводе у упојне бунаре на локацији постројења.

Атмосферске воде са простора складиштења мазута се упуштају у септичке јаме после сепаратора масти и уља. На основу чл.18 Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 67/2011 и 01/2016), отпадне воде из септичких јама испуштају се искључиво у јавну канализацију. Изузетно, у случају када се отпадне воде из септичких и сабирних јама не могу испустити у јавну канализацију, за њихово непосредно испиштање у реципијент примењују се граничне вредности емисије загађујућих материја у складу са чл.13.ст.1 и 3.

5.3 Граничне вредности емисија

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја у воде не прелазе граничне вредности које су дефинисане у Табели III-7.

Табела III-7. Граничне вредности емисије загађујућих материја у атмосферским отпадним водама и водама од прања манипулативних површина

Загађујуће материје	Јединица мере	Гранична вредност емисије
Температура	°C	40
pH		6,5-9,5
Биохемијска потрошња кисеоника (БПК ₅)	mg/l	500
Хемијска потрошња кисеоника (ХПК)	mg/l	1000

Минерална уља	mg/l	30 ¹
---------------	------	-----------------

Граничне вредности емисије прописане су на основу Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 67/2011 и 01/2016), Прилог 2. Глава III Комуналне отпадне воде, 1. Граничне вредности емисије одређене групе или категорије загађујућих материја за технолошке отпадне воде пре њиховог испуштања у јавну канализацију

¹ изнад 10m³/дан

Оператер је такође у обавези да мери и све основне параметре отпадних вода дефинисане чланом 17. Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС”, број 33/2016) и то: **проток (минимални, максимални и средњи дневни), температура ваздуха, температура воде, барометарски притисак, боја, мирис, видљиве материје, таложиве материје (након два сата), садржај кисеоника, суви остатак, жарени остатак, губитак жарењем, суспендоване материје и електропроводљивост.**

Разређивање отпадних вода ради достизања граничних вредности емисија за испуштање у површинску воду није дозвољено.

5.4 Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг загађујућих материја у пречишћеним атмосферским отпадним водама, сходно динамици дефинисаној у Табели III-8.

Табела III-8. Мониторинг отпадних вода

Параметар	Динамика мерења	Мерење
Температура	2 x годишње	SRPS.H.Z1. 106/6
pH		SRPS.H.Z1.111, ISO 10523
Биохемијска потрошња кисеоника (БПК ₅)		SRPS ISO 5815 SRPS EN 1899-1:2009 SRPS EN 1899-2:2009
Хемијска потрошња кисеоника (ХПК)		SRPS ISO 6060:1989
Минерална уља		SRPS ISO

Мерна места дефинисана планом мониторинга и водном дозволом су:

- пре улива у септичку јаму (место узорковања је у кругу фабрике, северно од управне зграде)

- после сепаратора масти и уља (место узорковања је у кругу фабрике, југозападно од управне зграде)

Мерења квалитета вода вршиће се од стране овлашћене стручне организације за обављање такве врсте мерења.

Мерење квалитета вода вршити на испусту пречишћених отпадних вода. Узорке узимати у складу са ISO 5667-10.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад свих уређаја за третман отпадних вода, сепаратора и таложника и послове пражњења истих, поверити овлашћеној организацији и водити редовну евиденцију о чишћењу наведене опреме и уређаја.

5.5 Извештавање

Оператер је дужан да:

- доставља извештај о мерењу јавном водопривредном предузећу
- извештаје мерења чува најмање пет година
- доставља редовне годишње извештаје о контроли и мерењима квалитета отпадних вода, Агенцији за заштиту животне средине, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину
- уколико дође до неконтролисаног испуштања загађујућих материја у воду, одмах о томе обавести Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор
- достави обавештење надлежном органу о извршеним мерама које су предвиђене Програмом мера прилагођавања рада постројења

6. Заштита земљишта и подземних вода од загађивања

6.1 Процес рада

Оператер је дужан да:

- управља процесом рада на начин који ће омогућити да се спречи свако загађивање земљишта и подземних вода на локацији постројења
- обезбеди редовну контролу и испитивање непропусности, баждарење и редовно чишћење свих резервоара; у случају евентуалног цурења резервоара, оператер је дужан да одмах о томе обавести Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор, и да у најкраћем могућем року изврши санацију тог дела земљишта; све анализе квалитета земљишта вршиће се од стране стручне организације овлашћене за те послове
- отпад који се привремено складишти на локацији, сакупља и одлаже на места одређена за то и заштићена од цурења и пропуштања
- спречи свако директно испуштање отпадних вода са локације у подземне воде

- у случају загађивања подземних вода и земљишта, предузме све мере за санацију загађења и да планира средства и рокове за њихово остваривање

6.2 Контрола и мерење које врши оператер

Оператер ће у складу са Уредбом о системском праћењу квалитета земљишта, („Службени гласник РС”, број 88/2020), Прилог 2, Ремедијационе вредности концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода, Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, број 30/18 и 64/19) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12), обезбедити праћење квалитета земљишта и подземних вода.

Оператер је Програмом мера предвидео постављање пијезометра на месту које оправдава своју функцију, ради праћења евентуалних утицаја процеса производње на квалитет подземних вода до краја 2022. године.

Обавезује се оператер да обезбеди контролу и праћење загађујућих материја у подземним водама, сходно динамици дефинисаној у Табели III-9.

Табела III-9. Праћење емисије у подземне воде

Параметар	Динамика мерења	Мерење
Температура воде	Једанпут у две године	SRPS.H.Z1.106
pH		SRPS.H.Z1.111
Боја		SRPS EN ISO 7887
Мирис		-
Видљиве материје		-
Укупни органски угљеник		SRPS ISO 8245
Екстракти органских растварача		EPA 1664
Електропроводљивост		SRPS EN 27888
НРК		SRPS ISO 6060, EPA 410.4
ВРК ₅		SRPS EN 1899-1 SRPS EN 1899-2
Олово		SRPS EN ISO 11885 SRPS EN ISO 17294-2
Цинк		SRPS EN ISO 11885 SRPS EN ISO 17292-2
Бакар		SRPS EN ISO 11885 SRPS EN ISO 17292-2
Никл		SRPS EN ISO 11885 SRPS EN ISO 17292-2

Хром		SRPS EN ISO 11885 SRPS EN ISO 17292-2 SRPS EN 1233
Кадмијум		SRPS EN ISO 11885 SRPS EN ISO 17292-2
Гвожђе		SRPS EN ISO 11885 SRPS ISO 6332

Узорке узимати у складу са SRPS ISO 5667-1:2007, SRPS ISO 5667-10:2007, SRPS EN ISO 19458:2009.

За мерење квалитета подземних вода ангажовати акредитовану стручну организацију овлашћену за обављање такве врсте мерења.

За испитивање квалитета подземних вода користиће се референтне методе прописане у Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима ("Сл.гласник РС" бр. 33/2016) Прилог 3, Референтне методе. Осим референтних метода, могу се применити одговарајући међународни и европски стандарди као и нестандардизоване методе развијене у акредитованим лабораторијама и валидоване према захтеву стандарда SRP ISO/ IEC 17025 који даје еквивалентне резултате у погледу мерне несигурности испитивања у складу са захтевима прописа којим се уређује гранична вредност емисије.

Оператер је дужан да врши контролу промене квалитета земљишта у околини фабричког комплекса према Правилнику о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Службени гласник РС”, број 68/19). Узорковање земљишта вршити на мерном месту, дефинисаном Планом мониторинга, а уцртаном на ситуационој карти.

Табела III-10. Мерна места за мониторинг земљишта

Мерно место	Z1	Z2
Координате	N 43° 68' 50,34" E 21° 41' 78,19"	N 43° 68' 58,76" E 21° 41' 96,36"

Табела III-11. Мониторинг земљишта

Загађујуће материје	Јединица мере	Гранична максимална вредност
Кадмијум	mg/kg	0,8
Хром		100
Бакар		36
Никл		35

Олово	апсолутно суве материје	85
Цинк		140
Арсен		29
Кобалт		9
Минерална уља		50

Граничне вредности загађујућих материја у земљишту прописане су на основу Уредбе о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, број 30/18 и 64/19).

Узимање узорака земљишта за одређивање садржаја концентрације тешких метала: кадмијума, хрома, бакра, никла, олова, цинка, арсена и кобалта и минералних уља, вршити једном у пет година.

Поред ових специфичних параметара потребно је пратити и основне параметре дефинисане Правилником о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Службени гласник РС”, број 102/2020), у Прилогу 2, тачка 4., а методе и стандарде дате у Прилогу 3. истог правилника.

6.3 Извештавање

Оператер је дужан да извештаје о контроли и мерењима квалитета подземних вода и земљишта у околини локације постројења доставља Агенцији за заштиту животне средине, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, у којој је вршено мерење.

Оператер је у обавези да достави обавештење надлежном органу о извршеним мерама предвиђеним Програмом мера прилагођавања рада.

7. Управљање отпадом

Обавезује се оператер да у току обављања своје редовне активности, нестабилних режима рада, као и након престанка рада, управља отпадом тако да обезбеди смањење свих могућих негативних утицаја на животну средину.

7.1 Производња отпада

Обавезује се оператер да у току редовног рада постројења обезбеди примену начела хијерархије управљања отпадом, односно предузме све мере са циљем смањења производње отпада, посебно опасног отпада, смањења коришћења ресурса, и где год је могуће обезбеди поновну употребу и рециклажу односно искоришћење насталог отпада.

7.2 Сакупљање и одвожење отпада

Обавезује се оператер да:

- разврстава отпад према месту настанка, пореклу и предвиђеном начину поступања са истим
- врши сакупљање разврстаног отпада одвојено, у складу са потребом будућег поступања са истим
- ако није у стању да организује поступање са отпадом у складу са горе наведеним, пред отпад лицу које је овлашћено за сакупљање и транспорт отпада, тј. које поседује одговарајућу дозволу

7.3 Привремено складиштење отпада

Оператер је дужан да складишти отпад на начин који не утиче на здравље људи и животну средину и обезбеди услове да не дође до мешања различитих врста отпада, као ни мешања отпада са водом. Отпад се не може складиштити на простору, као и на манипулативним површинама, које нису намењене за складиштење.

Оператер је дужан да опасан отпад складишти у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС”, број 92/10).

Опасан отпад не може бити привремено складиштен на локацији постројења дуже од 12 месеци.

Оператер је дужан да приликом складиштења опасног отпада исти пакује у одговарајуће посуде и обележава налепницом која садржи следеће податке: индексни број и назив у складу са Каталогом отпада, ознаку према Листи категорија, ознаку према Листи компоненти које га чине опасним, ознаку према Листи карактеристика које га чине опасним, физичко својство отпада, количину, податке о власнику отпада и квалификованом лицу одговорном за поступање са опасним отпадом, као и упозорење да је у питању опасан отпад и датум паковања отпада.

Складиште опасног отпада мора бити физички обезбеђено, закључано и под сталним надзором. Забрањено је мешање различитих категорија опасних отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом.

Оператер ће управљање посебним токовима отпада у потпуности ускладити са прописаним законским и подзаконским актима у области управљања отпадом.

7.4 Превоз отпада

Обавезује се оператер да за превоз отпада ван локације постројења може ангажовати искључиво превозника који испуњава све захтеве који су регулисани посебним прописима о транспорту и који има одговарајућу дозволу надлежног органа, за транспорт отпада.

Обавезује се оператер да интерни превоз, утовар и истовар отпада у оквиру локације обавља на начин који ће онемогућити расипање отпада, распршивање и друге негативне утицаје на животну средину.

7.5 Прерада отпада, третман и рециклажа

Оператер не обавља активности прераде, односно поновног искоришћења отпада на локацији постројења.

Оператер је дужан да генерисани отпад који се може користити за поновну употребу производа за исту или другу намену, за рециклажу, односно третман отпада, ради добијања сировине за производњу истог или другог производа, као секундарна сировина, за енергетско искоришћење, преда лицу које је овлашћено за те послове, тј. има одговарајућу дозволу надлежног органа.

Оператер ће свим врстама отпада који се генерише на локацији управљати у потпуности у складу са прописаним законским и подзаконским актима у области управљања отпадом.

Обавезује се оператер да са следећим идентификованим врстама отпада поступа у складу са прописаним операцијама наведеним у Табелама III-12 и III-13.

Табела III-12. Опасан отпад

Врста отпада	Индексни број	Поновно искоришћење-депоновање
Оловни акумулатори	16 06 01*	R12-испурука овлашћеним трећим лицима
Зауљене крпе	15 02 02*	R12-испурука овлашћеним трећим лицима
Отпад од електричних уређаја и електронских производа	16 02 13*	R12-испурука овлашћеним трећим лицима
Флуоресцентне цеви и други отпад који садржи живу	20 01 21*	R12-испурука овлашћеним трећим лицима
Синтетичка хидраулична уља-рабљена уља	13 02 08*	R12-испурука овлашћеним трећим лицима

Табела III-13. Неопасан отпад

Врста отпада	Индексни број	Поновно искоришћење/депоновање
--------------	---------------	--------------------------------

Суви лом	10 12 01	R13 – складиштење пре поновног искоришћења
Печени лом	10 12 08	D1-насипање путева
Истрошене гуме	16 01 03	R12-испорука овлашћеним трећим лицима
Дрвени отпад- палете	15 01 03	-коришћење као гориво
Отпадно гвожђе	12 01 01	R12-испорука овлашћеним трећим лицима
Папирни отпад	20 01 01	R12-испорука овлашћеним трећим лицима
Комунални отпад	20 03 01	R/D-предаја овлашћеном оператеру или уговор са комуналним предузећем

7.6 Одлагање отпада

Није дозвољено трајно одлагање било које врсте отпада на локацији постројења оператера.

7.7 Контрола отпада и мере

Обавеза је оператера да води тачну евиденцију врста и количина насталог, привремено складиштеног и отпада који се предаје правном лицу или предузетнику, а који поседује одговарајуће дозволе за његово преузимање.

Испитивање отпада вршити у складу са чланом 23. Закона о управљању отпадом и чланом 6. Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

7.8 Узорковање отпада

Узорковање и испитивање отпада вршити од стране овлашћене стручне организације за узорковање и испитивање отпада у складу са законом, стандардним методама.

7.9 Документовање и извештавање

Обавезује се оператер да води дневну евиденцију о отпаду.

Обавезује се оператер да уредно попуњава сваки Документ о кретању отпада и Документ о кретању опасног отпада.

Обавезује се оператер да доставља Министарству надлежном за послове заштите животне средине пети примерак Документа о кретању опасног отпада, за преузете секундарне сировине које имају карактер опасног отпада.

Обавезује се оператер да Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине, доставља Образац претходног обавештења, из члана 2. став 2. Правилника о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 17/17), у електронској форми, уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања најмање 48 сати пре започињања кретања, са подацима о отпаду, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Обавезује се оператер да Агенцији за заштиту животне средине доставља Образац Документа о кретању опасног отпада из члана 2. став 1. Правилника о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 17/17), у електронској форми, уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања, најкасније 15 дана од завршетка кретања отпада са финалним, допуњеним подацима о отпаду, у складу са законом којим се уређује заштита података.

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје Агенцији за заштиту животне средине најкасније до 31.марта текуће године, за претходну годину у којој је вршено мерење.

8. Бука и вибрације

8.1 Процес рада и помоћна опрема

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који ће ниво буке и вибрација у животној средини свести на најмању могућу меру.

8.2 Врсте емисија

Обавезује се оператер да управља процесом рада тако да ниво буке у животној средини на граници индустријског комплекса не прелази вредности прописане у Табели III-14.

Табела III-14. Дозвољени ниво буке

Дозвољени ниво буке у dB (A) ДАН И ВЕЧЕ	Дозвољени ниво буке у dB (A) НОЋ
60	50

Дозвољени нивои буке одређени су на основу Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања

и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10), Прилог 2, табела 1. зона 4. Пословно-стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја и дечија игралишта.

8.3 Контрола и мерење (места, учесталост, методе)

Обавезује се оператер да мерење буке спроводи на четири референтна места у циљу испитивања усклађености емитованог нивоа буке са прописаним нивоима. Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг буке на локацијама осетљивим на ниво буке са динамиком мерења једном у пет година, као и приликом измена на постројењима која емитују буку и приликом уградње или употребе нових извора буке, осим ако надлежни инспектор не наложи чешће мерење.

Мерење буке у животној средини може да врши само овлашћена стручна организација која испуњава прописане услове за мерење буке дефинисане Правилником о условима које мора да испуњава стручна организација за мерење буке, као и о документацији која се подноси уз захтев за добијање овлашћења за мерење буке („Службени гласник РС”, број 72/10).

Мерење буке вршиће се у складу са SRPS EN 1996-1 и SRPS EN 1996-2, Опис, мерење и оцењивање буке у животној средини-део 1 и 2.

8.4 Извештавање

Обавезује се оператер да извештаје о мерењу буке у животној средини учини доступним Инспекцији за заштиту животне средине током инспекцијских прегледа. Садржина и обим извештаја о мерењу буке у животној средини дефинисана је Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС”, број 72/10).

9. Спречавање удеса и одговор на удес

Обавезује се оператер да:

- предузме све превентивне мере и унесе све додатне активности у постојећим процедурама, прописаним у Плану заштите од удеса, а све у циљу спречавања акцидентних ситуација.
- у складу са дефинисаним поступцима у случају ванредних ситуација предузме мере које ће минимизирати негативне ефекте на животну средину.
- спроводи мере контроле технолошког процеса и свих његових параметара који могу довести до удеса.
- у складу са Планом заштите од пожара предузме све превентивне мере да до истог не дође.
- врши обуку запослених из области противпожарне заштите у складу са Планом заштите од пожара.

- врши проверу исправности унутрашње и спољашње хидрантске мреже и мобилне опреме за гашење пожара у складу са динамиком прописаном у Плану заштите од пожара.
- све опасне материје које се користе у процесу производње складишти на прописан начин, као и да рукује са истим у складу са прописаним постојећим процедурама.
- врши посебну обуку запослених који раде са опасним материјама или рукују са истим, у циљу њихове сталне едукације ради спречавања акцидента те врсте.
- редовно контролише исправност уређаја, инсталација, мерне опреме и исправност заштите на свим уређајима, спречавајући тако акциденте.
- у случају акцидента, према прописаној процедури, утврди узрок, идентификује датум, време и место акцидента; оператер ће том приликом идентификовати и све врсте емисија у животну средину и применити све мере потребне да се поменуте емисије смање, као и проценити ефекат сваке такве предузете мере.
- након акцидента, предузме све потребне мере за отклањање последица који је исти изазвао по животну средину према прописаним процедурама.

9.1 Извештавање у случају удеса

Оператер је дужан да:

- у случају акцидента одмах о томе обавести надлежне органе, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Министарство унутрашњих послова, као и јединицу локалне самоуправе.
- у најкраћем року обавести надлежне органе о планираним мерама за отклањање последица удеса, а након завршене анализе свих аспеката удеса, да предложи превентивне мере за спречавање будућих удеса.

10. Нестабилни (прелазни) начини рада

Оператер је дужан да:

- пуштање у рад постројења, подешавање радних параметара као и престанак рада постројења, врши по утврђеном редоследу поступака којима ће се осигурати сигурност процеса.
- редовно одржава, прегледа и тестира опрему према стандардним процедурама.
- одржава систем аутоматске регулације и контроле који детектује сваки изненадни престанак производње или отказивање опреме.
- спроводи утврђене процедуре и корективне мере предвиђене за поступање у удесним ситуацијама (нпр. у случајевима отказивања опреме, могућих кварова, снабдевања струјом, водом и др.)

11. Дефинитивни престанак рада постројења или његових делова

Оператер је дужан да се, у случајевима престанка рада постројења, придржава плана приложеног у захтеву за издавање интегрисане дозволе у Прилогу.

Престанак обављања процеса производње, демонтажу опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње фабрике обавити у две фазе:

- прва фаза обухватила би све активности обустављања производње, демонтажу опреме, уклањање инфраструктурних објеката са темељима.
- друга фаза обухватила би активности којима би се предметна локација (површина) вратила у стање да се може користити у сврхе изградње или индустријске потребе.

Неискоришћене сировине и материјале уколико је могуће вратити добављачима или предати другом оператеру на коришћење. Сав преостали материјал ускладиштити или одложити на за то предвиђену локацију.

Целокупну опрему демонтирати, сакупити и продати или одложити на за то предвиђену локацију.

Инфраструктурне објекте и складишта уклонити. Уклонити све путеве, саобраћајнице и темеље.

Отпад настао од процесних активности, као и отпад настао након престанка рада постројења услед демонтаже и рашчишћавања локације, уклонити на законски прописан начин у складу са врстом и карактером отпада.

Извршити испитивање земљишта и санацију терена на локацији.

Обавезује се оператер да изврши ремедијацију земљишта уколико је при обављању редовне производње дошло до загађења земљишта, односно уколико је у току обављања активности за реализацију плана враћања локације у стање пре изградње фабрике дошло до загађења, тј. контаминације земљишта.

12. Извештавање

Оператер је дужан да чува сву документацију у вези са издавањем дозволе, за време и најмање пет година после престанка важења исте, и то:

- документацију која садржи све техничке податке о објектима, инсталацијама и опреми, као и одговарајуће потврде, дозволе и сагласности надлежних органа.
- податке о утрошку сировина и производњи готовог производа (глина, песак, вода и др.).
- податке о коришћењу и потрошњи ресурса у постројењу (вода, угаљ, петрол-кокс, дрво, природни гас, електрична енергија и др.).
- евиденције о количини и начину управљања отпадом.
- евиденције о одржавању постројења (објеката, инсталација, опреме, и др.)
- резултате мониторинга (извештаје о мерењима емисија у ваздух, извештаје о испитивању квалитета отпадних вода, извештаје о испитивању отпада, извештаје о мерењу буке и др.).
- извештаје о инспекцијском надзору над обављањем активности.

12.1 Учесталост извештавања

Оператер је дужан да извештава надлежне органе у складу са обавезама утврђеним законом и условима утврђеним овом дозволом.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Оператер ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, поднео је дана 20.06.2020.године, Министарству заштите животне средине захтев за издавање интегрисане дозволе, број 353-01-01766/2020-03, за рад целокупног постројења и обављање активности производње грађевинских производа од печене глине, у насељу Сталаћ, општина Ћићевац, на локацији катастарских парцела 1352/1 и 1352/6 КО Сталаћ. С обзиром да захтев није био потпун, надлежни орган Министарство заштите животне средине је затражило допуну захтева дописом од 10.09.2020.године. Оператер је доставио допуну 24.03.2021.године. Комплетан захтев за издавање интегрисане дозволе је прибављен 02.06.2021.године. и урађен у складу са чланом 8. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, број 135/04 и 25/15) и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, број 30/06 и 32/16). Оператер је уз захтев приложио и потребну документацију дефинисану чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине. Такође, оператер је уз захтев предао и потребне дозволе и сагласности издате од стране других органа и организација, изјаву којом потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности.

У току спровођења поступка за издавање интегрисане дозволе, надлежни орган, Министарство заштите животне средине, је на основу члана 11, а у вези са чланом 23. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, у дневном листу „Ало”, 7.јуна 2021. године, огласило обавештење о пријему захтева за издавање интегрисане дозволе оператера ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ. Захтев за издавање интегрисане дозволе објављен је и на сајту Министарства заштите животне средине у целости, како би заинтересована јавност, органи и организације имале увид у текст захтева. Такође, о пријему захтева упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе, Општини Ћићевац, Јавном водопривредном предузећу „Србијаводе“, ВПЦ “Морава” Ниш, као и Заводу за заштиту природе Републике Србије – Радна јединица у Нишу. Јавни увид у захтев за издавање интегрисане дозволе трајао је 15 дана, чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности. Други органи, организације, као и

представници заинтересоване јавности могли су доставити своја мишљења Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема обавештења о поднетом захтеву. Надлежном органу достављено је мишљење Завода за заштиту природе Републике Србије, у коме се наводи да Завод нема примедби са аспекта заштите природе и даје позитивно мишљење на поднети захтев за издавање интегрисане дозволе. Јавно водопривредно предузеће „СРБИЈАВОДЕ”, ВПЦ „МОРАВА”, доставило је мишљење у ком се наводи да је Водна дозвола за предметни објекат, под бројем 8634-615 од 19.01.2021, са роком важења од 5 година. Такође се наводи да се чл.122 Закона о водама („Сл.гласник РС“ бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18) *„водном дозволом се утврђује начин, услови и обим коришћења вода, начин и услови и обим испуштања отпадних вода, складиштења и испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду, као и услови за друге радове којима се утиче на водни режим“*, због складиштења нафтних деривата. Оператер је доставио Изјаву у којој се наводи да су постојећа складишта за нафту и нафтне деривате ван функције и да се иста не користе од 2019.године, јер су енергенти нафте и њених деривата замењени компримованим природним гасом (ЦНГ).

Узимајући у обзир све наведено, надлежни орган је израдио нацрт интегрисане дозволе.

Након израђеног нацрта интегрисане дозволе за оператера, надлежни орган је у дневном листу „Ало“ објавио обавештење о израђеном нацрту дозволе, 29.октобра 2021.године. Нацрт дозволе је постављен на званични сајт Министарства заштите животне средине како би био доступан јавности. Такође, о урађеном нацрту дозволе је упућено обавештење јединици локалне самоуправе, Општини Ћићевац, Јавном водопривредном предузећу „СРБИЈАВОДЕ”, ВПЦ „МОРАВА”, као и Заводу за заштиту природе Републике Србије. Јавни увид у нацрт интегрисане дозволе трајао је 15 дана чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности. Други органи, организације, као и представници заинтересоване јавности могли су доставити своја мишљења Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема обавештења о израђеном нацрту дозволе. Надлежни орган није добио ниједно мишљење на нацрт од горе наведених институција.

У складу са чланом 13. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, а на основу Решења број 353-01-01766/2020-03, Министарство заштите животне средине именovalo је за оцену услова утврђених у нацрту решења о издавању интегрисане дозволе за оператера, чланове Техничке комисије Снежану Лекић Рашовић и Сенишу Стојковића.

Задатак Техничке комисије је био да размотри захтев за интегрисану дозволу оператера и приложену документацију, нацрт решења интегрисане дозволе, мишљења других органа, организација и заинтересоване јавности на израђен нацрт решења интегрисане дозволе, као и да анализира очекиване локалне и шире

утицаје рада постројења на животну средину, материјална добра и живот и здравље људи, примену најбољих доступних техника, документацију коју је оператер приложио уз захтев за интегрисану дозволу, испуњеност услова из нацрта дозволе и да на основу свега донесе мишљење о издавању решења о интегрисаној дозволи. Обилазак локације на којој се налази постројење обављен је од стране надлежних органа, 28.10.2021. године, како би се још једном сагледао рад постројења.

Састанак Техничке комисије за оцену услова у нацрту решења интегрисане дозволе за оператера ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, огранак Сталаћ, одржан је 25.11.2021. године, у просторијама Министарства заштите животне средине. Чланови техничке комисије били су Снежана Лекић Рашовић, дипломирани инжењер технологије и Синиша Стојковић, дипломирани инжењер рударства. Председник комисије била је Ивана Милошевић, дипломирани инжењер технологије, и испред Одељења за интегрисане дозволе, биле су Стијачић Сара, мастер еколог и Анђелка Орлић, дипл.аналитичар животне средине.

Након разматрања захтева оператера, приложене документације, нацрта решења о издавању интегрисане дозволе, мишљења других органа и организација и заинтересоване јавности на нацрт, чланови комисије су изнели своје коментаре. Чланови Техничке комисије посебну пажњу су обратили на услове у нацрту интегрисане дозволе прописане за емисије у ваздух и воде.

На основу захтева оператера за издавање интегрисане дозволе, приложене документације уз захтев, обиласка локације, извештаја и оцена Техничке комисије, узимајући у обзир мишљења других органа, организација и заинтересоване јавности у току поступка, Министарство заштите животне средине је донело одлуку о издавању Решења о издавању интегрисане дозволе, регистарски број 22, оператеру ИГМ „МЛАДОСТ” д.о.о. Лесковац, Огранак Сталаћ, као што је дато у диспозитиву овог решења.

Трошкове Републичке административне таксе поступка издавања интегрисане дозволе у износу од 158.790,00 динара сноси оператер, који је потврду о уплати исте приложио уз захтев за интегрисану дозволу.

Поука о правном леку: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана од дана достављања решења.

Прилози:-

- Листа докумената
- Листа правних прописа
- Нетехнички приказ података на којима се захтев заснива (предат уз захтев)

Доставити:

- Оператеру
- У регистар издатих дозвола
- Републичкој инспекцији за заштиту животне средине
- Архиви

Трошкове Републичке административне таксе поступка издавања лиценциране дозволе у износу од 158.790,00 динара сноси оператер, који је потврду о уплати исте приложио уз захтев за лиценцирану дозволу.

Поука о правном леку: Ово решење је издато у управном поступку и против њега се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана од дана достављања решења.

Прилози:-

- Нетехнички приказ података на којима се захтев заснива (предат уз захтев)
- Листа докумената
- Листа правних прописа

Доставити:

- Оператеру
- У регистар издатих дозвола
- Републичкој инспекцији за заштиту животне средине
- Архиви

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић

по овлашћењу бр. 021-01-13/1/21-09

од 22.07.2021. године

ПРИЛОЗИ

ЛИСТА ДОКУМЕНАТА ПРЕДАТИХ УЗ ЗАХТЕВ

Уз захтев за издавање интегрисане дозволе, број 353-01-01766/2020-03, оператер је поднео и следећу документацију:

- Изјава којом се потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности.
- Решење о регистрацији привредног субјекта, ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ, бр. БД 112248/2017 од 03.01.2018.
- Служба за катастар непокретности Тићевац бр. 952-1-040/2019-249 од 17.05.2019.; Лист Непокретности бр. 2239 КО Тићевац
- Копија катастарског плана КО Сталаћ, размера 1:3000, Републички геодетски завод, Република Србија
- Решење о сагласности на План заштите и спасавања, издато од стране РС МУП, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, бр. 217-568/20, од 10.02.2020.
- Решење о сагласности на Процену ризика од катастрофа, издато од стране РС МУП, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, бр. 217-15200/19, од 14.10.2019.
- Записник о инспекцијском надзору, РС МУП, Одељење за ванредне ситуације у Крушевцу, бр. 217-252/19, од. 23.07.2019.
- Правила заштите од пожара за ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ, издат од стране Института за безбедност, квалитет и заштиту животне средине и здравља, 27.Јануар доо, Ниш
- Решење о сагласности на Студију о процени утицаја затеченог стања на животну средину, издато од стране Општинске управе општине Тићевац, Одељење за привреду, финансије, урбанизам и инспекцијске послове, бр. 501-36/10-04, од 11.08.2010.
- Решење о издавању водне дозволе ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ, издат од стране Јавног Водопривредног Предузећа „СРБИЈАВОДЕ”, Београд, Водопривредни центар „МОРАВА”, Ниш, бр. 8634-645, од 19.01.2021.
- Одобрење за употребу Предузећу Душан Ристић Крушевац ООУР Сталаћ за производњу грађевинског материјала, транспорт и градњу инвестиционог објекта хале за тунелску пећ и темеље тунелске пећи, издат од стране Скупштине општине Тићевац, Одељење за друштвени развој, опште и заједничке послове бр. 351-80/78-02, од 12.12.1978.

- Одобрење за употребу изграђеног инвестиционог објекта зграде вештачке коморне сушаре и смештај мазутног и генераторског постројења у ООУР Сталаћ, издате од стране Скупштине општине Ћићевац, Одељење за друштвени развој, опште и заједничке послове бр. 351-5/76-0, од 18.02.1976.
- Стручни налаз о физичко-хемијској анализи узорака отпадних вода на локацији производног погона ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ, издат од стране Института за превентиву доо Нови Сад, огранак 27.Јануар бр. 342/19, од 04.06.2019.
- Стручни налаз о мерењу емисије загађујућих материја на технолошким постројењима за ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ (тунелска пећ, сушара, отпрашивач), издат од стране Института за превентиву доо Нови Сад, огранак 27.Јануар бр. 339/19, од 03.06.2019.
- Стручни налаз о испитивању радне околине ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ, издат од стране Института за превентиву доо Нови Сад, огранак 27.Јануар бр. 343/19, од 03.06.2019.
- Стручни налаз о физичко-хемијској анализи узорака вода из упојних бунара на локацији ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ, издат од стране Института за превентиву доо Нови Сад, огранак 27.Јануар бр. 342/19, од 04.06.2019.
- Решење о одобрењу експлоатације опекарске глине привредном предузећу ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ, по Главном рударском пројекту експлоатације опекарске глине на површинском копу „СЕЛИШТЕ”, издат од стране Министарства рударства и енергетике, бр. 310-02-01914/2019-02, од 20.07.2020.
- План мера за енергетску ефикасност
- План извођења мониторинга
- План управљања отпадом
- План заштите од удеса
- План мера по престанку рада предузећа
- Програм мера прилагођавања рада постројења
- Мишљење о карактеру привредног друштва ИГМ „МЛАДОСТ” доо Лесковац, огранак Сталаћ, са становишта идентификације севесо постројења, односно комплекса, издато од стране Привредног Друштва за безбедност и здравље на раду, заштиту животне средине и заштиту од пожара, Ниш

- Уговор о одржавању (пражњењу) септичке јаме
- Одлука о одређивању одговорног лица за управљање отпадом
- Одлука о одређивању представника менаџмента за заштиту животне средине
- Табеле које се предају уз захтев за интегрисану дозволу, и које су саставни део захтева
- Мапе и скице
- Дијаграми процеса, списак опреме
- Подаци о стационарним изворима загађивања и емитерима
- Процесура: Упутство о употребу и безбедан рад сушаре
- Процедура: Упутство за планско гашење пећи
- Процедура: Упутство за рад пећи у случају кварова

ЛИСТА КОРИШЋЕНИХ ПРОПИСА

ЗАКОНИ

1. Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09-др.закон, 72/09-др. закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18 – др. закон);
2. Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр.72/09, 81/2009-испр., 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 – др. закон);
3. Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 25/15 и 109/21);
4. Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење);
5. Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
6. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10)
7. Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 10/13 и 26/2021);
8. Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон);
9. Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 – др. закон);
10. Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 95/18 – др. закон);
11. Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр.96/2021);
12. Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
13. Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 25/15 и 109/21);
14. Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр.111/09 20/15, 87/18 и 87/18 – др. закон);
15. Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 87/18);
16. Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – испр., 14/16 и 95/18 – др. закон);
17. Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС“, бр. 95/18 и 10/19);
18. Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, бр. 36/09);
19. Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, бр. 112/15).
20. Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14);
21. Закон о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС“, број 25/13);

УРЕДБЕ

1. Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Службени гласник РС“, бр. 84/05);

2. Уредба о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС“, бр. 84/05);
3. Уредба о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи („Службени гласник РС“, бр. 84/05);
4. Уредба о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08)
5. Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС“, бр. 05/16);
6. Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 111/15 и 83/2021);
7. Уредба о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи („Службени гласник РС“ број 58/11)
8. Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
9. Уредба о класификацији вода („Сл.гласник СРС“, бр. 5/68);
10. Уредба о категоризацији водотока („Сл.гласник СРС“, број 5/68);
11. Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр.67/11, 48/12 и 1/16);
12. Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетно хазардних супстанци које загађују површинске воде и рокови за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 24/14);
13. Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/12);
14. Уредба о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде („Службени гласник РС“, бр. 54/10, 86/11, 15/12, 41/13-др.правилник, 3/14, 81/14-др.правилник, 31/15-др.правилник, 44/16-др.правилник, 43/17-др.правилник, 45/18-др.правилник, 67/18-др.правилник и 95/18-др.закон);
15. Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“ бр. 75/10);
16. Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);

ПРАВИЛНИЦИ

1. Правилник о садржини и изгледу интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, бр. 30/06);
2. Правилник о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, бр. 30/06, 32/16 и 44/18 – др. закон)
3. Правилник о садржини и начину вођења регистра издатих интегрисаних дозвола („Службени гласник РС“, бр. 69/05);

4. Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, бр. 33/16);
5. Правилник о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа који израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС“, бр. 41/10, 51/15 и 50/18);
6. Правилник о садржини Политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“ бр. 41/10)
7. Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС“, бр. 72/10);
8. Правилник о методологији за одређивање акустичких зона („Службени гласник РС“, бр.72/10);
9. Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, бр. 56/10);
10. Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС“, бр. 92/10);
11. Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Службени гласник РС“, бр. 98/10);
12. Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Службени гласник РС“, бр. 95/10 и 88/15);
13. Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, бр. 114/13);
14. Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС“, бр. 17/17);
15. Правилник о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење („Службени гласник РС“, бр.70/09);
16. Правилник о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима („Службени гласник РС“, бр. 86/10);
17. Правилник о условима, начину и поступку управљања отпадним уљима („Службени гласник РС“, бр. 71/10);
18. Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама („Службени гласник РС“, бр. 104/09 и 81/10);
19. Правилник о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступку управљања отпадом од електричних и електронских производа („Службени гласник РС“, бр. 99/10);
20. Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС“, број 92/10).
21. Правилник о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података („Службени гласник РС“, бр. 31/11, 97/13, 15/15 и 61/17);
22. Правилник о начину израде и садржају Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, бр. 41/19);
23. Правилник о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН („Службени гласник РС“, 105/13, 52/17 и 21/19);

24. Правилник о Регистру хемикалија („Службени гласник РС“, бр. 16/16, 6/17, 117/17, 44/18 - др. закон, 7/19);
25. Правилник о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Службени гласник РС“, број 102/20).

BREF документи

- *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007*
- *Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency, February 2009*
- *Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage, July 2006*
- *Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC) Reference Document on the General Principles of Monitoring, July 2003*

III.13

**NETEHNIČKI PRIKAZ PODATAKA NA KOJIMA SE ZASNIVA ZAHTEV
ZA IZDAVANJE IPPC DOZVOLE**

IGM MLADOST DOO LESKOVAC

OGRANAK STALAČ

13.1. Podaci o postrojenju

IGM Mladost doo Leskovac Ogranak Stalać nalazi se na geografskoj lokaciji 43° 41', 08,41" SGŠ i 21° 25' 02,90" IGD u Stalaću. Postrojenje operatera nalazi se na severnom delu Stalaća, sa leve strane državnog puta 1B reda br.23 Pojate-Ćićevac-Kruševac na adresi Jug Bogdanova bb.

Proizvodno postrojenje je osnovano kao radni pogon za mašinsko sečenje cigle 1946. godine. Do 1953. godine pogon posluje samostalno kada ulazi u sastav preduzeća Dušan Ristić, a od 1989. posluje kao samostalno preduzeće do 2017. godine kada ulazi u sastav preduzeća IGM Mladost doo Leskovac kao Ogranak Stalać. Novi vlasnik je izvršio osavremenjenje proizvodne linije, automatizaciju i povećao kapacitet.

Delatnost operatera je proizvodnja zidnih i tavaničnih proizvoda od pečene gline. Za proizvodnju se koristi kompozit gline, opošćivača i dodataka za olakšavanje. Ovaj kompozit se prvo drobi i melje, zatim oblikuje, suši i peče. U toku procesa pečenja proizvod dobija svoje finalne karakteristike, odnosno upotrebna svojstva.

13.2. Opis aktivnosti

Aktivnosti u proizvodnji građevinskog pečenog bloka od gline odvijaju se na dve pozicije.

a) Glinište

Iskop gline se realizuje na gliništu Selište koje je udaljeno 1 km od proizvodnog pogona. Građevinskim mašinama se skidanjem materijala odozgo prema dole u dve etaže visine 5 metara, vrši utovar gline visokog kvaliteta u transportna sredstva, koja zatim prevoze glinu do odlagališta u krugu postrojenja u Stalaću. Ove radnje za potrebe operatera obavlja preduzeće King Wells iz Niša.

b) Proizvodni pogon

PRERADA GLINE

U proizvodnom pogonu zavisno od vrste proizvoda iz proizvodnog asortimana fabrike vrši se priprema gline prema recepturi sopstvene laboratorije operatera. Doziranje gline se obavlja sandučastim dodavačima koja zatim sistemom neprekidnog transporta dolazi do kolnog mlina čija je funkcija mešanje i mlevenje gline do određene granulacije. Od kolnog mlina sistemom neprekidnog transporta dolazi do grubih mlinova (diferencijalni mlin) gde se melje na 2.0 mm granulacije i otprema u silose na odležavanje do početka oblikovanja. Tako pripremljena mešavina odležava sa ciljem uklanjanja unutrašnjih napona i ujednačavanja vlage. Mlinovi kao i prostor u kome se obavljaju pomenute operacije se preko sistema odisavanja odprašuje, a prikupljena prašina vraća u proces proizvodnje. Pravilan rad postrojenja prerade gline i kontrolu rada prerade gline prati tehnolog procesa proizvodnje.

OBLIKOVANJE

Iz silosa za odležavanje se glina doprema do dozatora koji ima funkciju kontinualnog snabdevanja diferencijalnog mlina sa diferencijalnim valjcima na krupnoću do 1,3 mm. Tako usitnjena glina linijom transportera dolazi u vakuum agregat gde se vrši oblikovanje istiskivanjem sirovih glinenih proizvoda kroz određeni alat (usnik) pod vakuumom od 90 - 95% sa vlažnošću od 18%. Tako istisnut "trupac" dolazi na mašinu za sečenje (rezači sto) gde se seče na dužinu prema zahtevanom proizvodu i određuje finalnu meru sirovog proizvoda-bloka. Oblikovanje bloka i parametara nadzire poslužioc vakuum agregata i upisuje ih u obrazac referentnih parametara, a kontrolu procesa prati tehnolog proizvodnje. Jednom dnevno uzima se od strane laboratorije uzorak poluproizvoda i kontroliše dimenzije, masu i ostale karakteristike oblikovanja.

SUŠENJE

Oblikovani blok se zatim, složen na najoptimalniji način, transportuje u 12 komornih sušara gde se pod strogo kontrolisanim parametrima, promenljivim režimom rada reguliše dovod toplog vazduha i odsis vlage iz proizvoda. Na kontrolnom mestu se očitavaju temperature sušenja i vlaga u sušari. Očitane vrednosti se upisuju u dnevnik rada komornih sušara, a takođe se memorišu u memoriju računara.

PEČENJE

Po završenom procesu sušenja, blok ide u tunelsku peć na pečenje, gde prolazi kroz temperaturno definisane zone. Po završenom procesu pečenja, vrši se hlađenje bloka i skidanje sa vagona tunelske peći. Nadzor vremenskog trajanja procesa i temperature pečenja obavlja tehnolog tog tehnološkog procesa, praćenjem krive pečenja procesnim parametrima računara, i upisuje registrovane podatke u svakoj od zona pečenja. Toplota za zagrevanje tunelske peći dobija se sagorevanjem mazuta niskosumpornog sadržaja, toplotne moći 40 000 kJ/kg u jednoj grupi gorionika (komada 3) i 10 grupa gorionika za petrol koks. Vazduh iz zone odgrevanja odvodi se u sušaru gde se preostala toplotna energija koristi za sušenje bloka. Polovinom 2019. godine postrojenje je izbacilo mazut kao energent i uvelo komprimovani prirodni gas.

RAZLAGANJE; PALETIRANJE; PAKOVANJE

Vagoni sa pečenim blokom dovoze se prevoznicom do postrojenja za pretovar i pakovanje bloka. Tehnološki je potpuno automatizovan. Sledećom operacijom se slogovi slažu na palete i obmotavaju stretch foliom, obeležavaju deklaracijom i viljuškarom prebacuju na skladište gotovih proizvoda. Blok koji ne odgovara zahtevima kvaliteta, odvaja se kao škart, odlaže u poseban kontejner i odvozi na skladište loma. Lom se evidentira na kraju serije u izveštaju Dnevnika razlaganja proizvoda. Lom se prema Planu upravljanja otpadom predaje matičnom preduzeću na dalji tretman.

13.3. Opis aktivnosti sa težištem na uticaj postrojenja na životnu sredinu, korišćenje resursa i emisija

13.3.1. Energija

Operater kao energente u procesu proizvodnje koristi sledeće fluide i električnu energiju:

U 2018. godini proizvedeno je 92 300 t pečenog građevinskog bloka.

Tabela 1

Vrsta energenta	2018 god.	Toplotna moć	GJ	Potrošnja energije po kg proizvoda GJ/kg
Mazut	150 t	40,00 MJ/kg	6.000,00	0,000065
Petrol koks	3089 tona	30,14 MJ/kg	93.102,45	0,001008
Dizel gorivo	123,270 t	41,60 MJ/kg	5.128,03	0,000055
Električna energija	7 992 926 kWh	3,6 MJ	28.774,53	0,000311
Ugalj	2546 t	20,4 MJ/kg	51.938,40	0,000560
Ogreveno drvo za inicijalno paljenje peći	24,5 t	14,7 MJ/kg	360,15	0,000004
Ukupno			185.303,56	0,002003

U 2019. godini proizvedeno je 153 136 t pečenih proizvoda.

Tabela 2

Vrsta energenta	2019 god.	Toplotna moć	GJ	Potrošnja energije po kg proizvoda GJ/kg
Mazut	118 t	40,00 MJ/kg	4.720,00	0,0000308
Petrol koks	4500 tona	30,14 MJ/kg	135 630,00	0,0008855
Dizel gorivo	147,204 t	41,60 MJ/kg	6 123,68	0,0000399

Prirodni gas	245 886 m ³	33,33 MJ/m ³	8 195,38	0,0000535
Električna energija	10 100 000 kWh	3,6 MJ	36 360,00	0,0002391
Ugalj	2383 t	20,4 MJ/kg	48 613,20	0,0003174
Ogrevno drvo za inicijalno paljenje peći	24,5 t	14,7 MJ/kg	360,15	0,0000040
Ukupno			240 002,21	0,0015702

VODA

Tabela 3

Vrsta energenta	2019 godina
Voda za pripremu gline	1320,70 m ³
Voda za sanitarne potrebe	716,30 m ³
Atmosferska voda	35 677 m ³

GLAVNE SIROVINE

Kao sirovina za proizvodnju bloka koristi se glina iz gliništa Selište. Količine i sastav sirovine je sledeći:

Tabela 4

Količina potrošnje sirovine u 2018. godine	94 192 m ³
Količina potrošnje sirovine u 2019. godine	136 712 m ³

Granulometrijski sastav: pesak 25,15%, alevrit 54,45% i glina 20,40%.

Kvalitativni mineraloški sastav: montmorionit, hlorit, hidroliskunske gline, lilit

Tabela 5

Hemijski sastav	Parametar %	VHM 742/18
	Gubitak žarenjem 1000°C	7,32
Silicijum dioksid	SiO ₂	66,29
Boksit	Al ₂ O ₃	14,70
Gvožđe oksid (hematit	Fe ₂ O ₃	4,90
Kalcijum oksid	CaO	2,58
Magnezium oksid	MgO	1,14
Sumpor trioksid	SO ₃	0,01
Sumpor	S	0,00
Natrijum oksid	Na ₂ O	0,89
Kalium oksid	K ₂ O	1,67
Fosfor pentoksid	P ₂ O ₅	0,07
Titanium dioksid	TiO ₂	0,46
		100,03

13.3.2. PROIZVOD

Operater proizvodi termo blokove za zidanje i međuspratne konstrukcije. Zahvaljujući velikim investicionim ulaganjima u novu opremu i tehnologiju uz već dobro poznatu i kvalitetnu sirovinu, dobijeni su proizvodi različitih tipova i dimenzija koji omogućavaju savremenu gradnju koja podrazumeva:

- ekonomičnu i brzu gradnju,
- dobru zvučnu izolaciju koja omogućava miran i prijatan boravak,
- dobru pritisnu čvrstoću,
- prirodan i ekološki zdrav proizvod,
- ekološka tehnologija osigurava zaštitu okoline,
- dobru akumulaciju toplote,
- otpornost na požare,
- stalna interna kontrola kvaliteta i sertifikati domaćih i ino instituta su garancija konstantnog kvaliteta.

U proizvodnom asortimanu Postrojenja su sledeći proizvodi:

- energetski blok 25 ekonomik mase 13,7 kg
- energetski blok 25 strong mase 17,4 kg
- energetski blok 12 pregradni mase 7,5 kg
- giter 5 mase 6,3 kg
- fert 14 mase 5,8 kg
- pregradni blok 4/8 mase 4,1 kg
- giter 3 mase 4,3 kg
- blok 15/8 mase 4,3 kg

Prosečna težina proizvedenih komada je 7,9 kg.

Kao garancija kvaliteta, pored svakodnevne interne kontrole u laboratoriji, svi proizvodi poseduju sertifikate o kvalitetu izdate od strane evropski priznatih instituta. Takođe, svi proizvodi poseduju CE znak (Direktiva EU za građevinske proizvode 89/106/EEC) izdat od strane CIES Instituta iz Stare Zagore, Bugarska koji je ovlašćeno telo od strane EU za testiranje i sertifikovanje proizvoda po standardima EU.

U 2018. i 2019. godini postrojenje je proizvelo količine koje su date u tabeli 6.

Tabela 6

Godina	Komada	Tona
2018	20 790 000	92 300
2019	25 107 594	153 156

13.3.3. OPASNE MATERIJE I PLAN NJIHOVOG ZBRINJAVANJA

Tokom procesa prerade gline u finalni proizvod ne generišu se opasne materije. Radom postrojenja u logističkom delu proizvodnje generišu se određene materije koje se svrstavaju u opasan otpad. Planom upravljanja otpadom, operater je uredio odlaganje i privremeno skladištenje pomenutog otpada, do predaje pravnim licima sa dozvolom za skladištenje, transpost i tretman otpada. Operater ima potpisan ugovor sa pravnim licem koji preuzima sve količine opasnog otpada koji se generiše u matičnom preduzeću i svim ograncima privrednog društva.

13.3.4. KORIŠĆENE TEHNIKE U PROIZVODNJI I UPOREĐENJE SA BREF CER

Kao uporedni dokumenti u analizi su korišćeni dokumenti:

Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry

Uporedne vrednosti sa BAT (najbolje raspoložive tehnike u proizvodnji)

Tabela 7

Tehničko tehnološka rešenja		Postignute vrednosti	BAT	Objašnjenje razlike između BAT i postignutih vrednosti Predlog mera i vremenski okvir usaglašavanja sa BAT
1.1	Proces i oprema	Proces i oprema koji se primenjuje u preduzeću proizvodnje bloka IGM Mladost doo Leskovac Ogranak Stalać klasični su za ovu vrstu proizvodnje i u skladu su sa opisom (1) BAT (skladištenje sirovine, polumokri postupak prerade i oblikovanja bloka, komorne sušare, tunelska peć). U fabrici industrijskog materijala se osim osnovne sirovine, i niskokaloričnog uglja u svrhu povećanja poroznosti proizvoda ne dodaje bilo koja druga materija , površinska obrada, nanošenje glazure ili bilo koja druga materija.		
1.2	Potrošnja sirovina bilans materijala			
1.2	Suvi lom	2018 godine količina loma iznosila je 1,9% u odnosu na količinu proizvedenog bloka. Suvi lom se pre pečenja vraća u proces	Slika 3.4 (1) BAT Proizvedeno 100 jedinica Lom: 2 jedinice	U skladu sa BREF CER
1.2.2	Pečeni lom, prašina	Prašina iz otprašivanja dela procesa za pripremu gline vraća se u proizvodnju. Lom	Smanjenje gubitaka (škarta) u proizvodnji.	U skladu sa BAT (1)

		koji nastaje posle pečenja se transportnim sredstvom matičnog preduzeća odvozi i prodaje preduzeću Eko Blok Vlasotince sa kojim matično preduzeće ima potpisan ugovor o prodaji te vrste otpada Procesi sušenja i pečenja pod kontrolom industriskog računara. Poboljšana je regulacija procesa pečenja	Poglavlje 5.1.7 ; 4.5.2 ; 4.5.2.2	
1.3	Potrošnja vode			
1.3.1	Smanjenje količine otpadne procesne vode (emisija i potrošnja vode)	Postrojenje ne stvara procesne otpadne vode Otpadne vode koje se pojavljuju su sanitarne vode (716,3 m³) koja je sistemom cevovoda vezana za septičku jamu. atmosfere padavine su (35.677 m³)	Poglavlje 4.4.5 ; 5.1.5 i 4.4.5.1 optimizacija procesa Sistem prečišćavanja atmosfere vode izvodi se gravitacionim sistemom (taloženjem) u otvorenim kanalima izvedenim oko objekta .	
1.4.	Potrošnja energije i energetska efikasnost			

1.4.1	Specifična (sušenje, pečenje) i ukupna potrošnja energije za ceo proces	Specifična potrošnja energije u 2018 g je 1,940445 GJ/t , U 2019 g. je 1,49798GJ/t Ukupna potrošnja energije u 2018 g =2,16725 GJ/t Ukupna potrošnje energije u 2019 god.= 1,6636 GJ/t	BAT Specifična potrošnja toplote u tunelskim pećima (80-140m) je 1,0-2,5 kJ/kg ; tabela 2.2 tabela 3.10; tabela 3.11	U skladu sa BAT (1)
1.4.2	Smanjenje potrošnje energije-energetska efikasnost	Toplotna energija iz sekcije odgrevanja pečenog proizvoda se koristi za tehnološku jedinicu sušenja U 2018 godini gorionici tunelske peći su promenjeni novim, efikasnijim Postrojenje poseduje kondenzatorske baterije za povećanje efikasnosti U 2019 postrojenje je počelo koristiti prirodni gas kao energent	BREF CER Mere smanjenja potrošnje energije i povećanje energetske efikasnosti poglavlje 4.1 i 5.1.2	U skladu sa BAT (1)
1.5	Buka u radnoj sredini	Prilikom merenja buke u radnoj okolini utvrđeno je da nema prekoračenja nivoa najviše dnevne	Mere smanjenja buke u životnoj sredini:	U skladu sa BAT (1) Merenje buke van lokacije preduzeća nije bilo mereno

		izloženosti buci radnika od 85 dB(A) Primenjene mere: proizvodne aktivnosti se obavljaju pri zatvorenim prozorima i vratima, Bučne aktivnosti se obavljaju samo po danu	Poglavlje 4.6 i 5.1.8	
1.6	Buka u životnoj sredini	Buka u životnoj sredini nije merena		

13.3.5. Parametri emisije u poređenju sa BAT

Tabela 8

Tehničko tehnološka rešenja		Postignute vrednosti	BAT	Objašnjenje razlike između BAT i postignutih vrednosti Predlog mera i vremenski okvir usaglašavanja sa BAT
1.1	Difuzna emisija prašine	Prostor u kome se odvijaju procesi gde dolazi do pojave prašine se odsisavaju putem sistema otprašivanja PM = 3,3 mg/Nm ³	Smanjenje difuzne emisije prašine Poglavlje 4.2.1 ; 4.2.2 i 5.1.3.1	U skladu sa BREF CER
1.2.	Emisija prašine iz procesa sušenja	Ispust iz sušare 1,2-1,4-1,7 mg/Nm ³	Srednja dnevna vrednost 1 – 20 mg/m ³	U skladu sa BREF CER

		PM $\approx$ 1,5 mg/Nm ³	Poglavlje 5.1.3.3 (1)	
1.3	Emisija prašine iz peći	11,2-11,7-12,4 mg/Nm ³ PM $\approx$ 11,80 mg/Nm ³	Srednja dnevna vrednost 1 – 20 mg/m ³ Poglavlje 4.1.4 ; 5.1.3.4	U skladu sa BREF CER
1.4	Emisija gasnih jedinjenja NO _x i NO ₂ iz peći	43,2-51,9-54,5 mg/m ³ T < 1000°C $\approx$ 49,86 mg/m ³	<250 mg/m ³ (T<1300°C) srednja dnevna vrednost Poglavlje 5.1.4.1b; 4.3.1.; 4.3.3	U skladu sa BREF CER
1.5	Emisija ostalih neorganskih jedinjenja iz peći	SO _x 269,8-276,3-298,6mg/m ³ $\approx$ 281,56 mg/m ³	HF : 1 – 10 mg/m ³ HCl : 1 – 30mg/m ³ SO ₂ : < 500 mg/m ³ Poglavlje 4.3.1 i 5.1.4	U skladu sa BREF CER
1.6	Emisije Fluora kao HF	HF= 1,8-2,5 mg/m ³	HF : 1 – 10 mg/m ³	U skladu sa BREF CER
1.7	Emisije hlora kao HCl	HCl= 2,8- 5,1 mg/m ³	HCl : 1 – 30mg/m ³	U skladu sa BREF CER
1.8	Emisije isparljivih org. jedinjenja	Benzen = < 0,1mg/m ³	Benzen 5 – 20 mg/m ³	U skladu sa BREF CER
1.9	Total C	C = 11,3 – 13,3 mg/m ³	C = 20 mg/m ³	U skladu sa BREF CER

13.3.6. VAŽNIJE EMISIJE U VAZDUH, VODE I UTICAJ NA ZEMLJIŠTE

Emisije u vazduh

Emisije u vazduh se javljaju iz ispusta tunelske peći (emisije od sagorevanja uglja i petrol koksa i pečenja bloka) ispusti iz sušara, i postrojenja za otprašivanje dela pogona za grubu pripremu gline. Prilikom istovara gline na odlagalište nastaje fugitivna emisija

prašine lokalnog karaktera koja se suzbija vlaženjem pristupnih odnosno manipulativnih saobraćajnica u krugu preduzeća.

Tabela 9

Br.	Izvor emisije	Zagađujuće materije	Način smanjenja emisije	Kvantitativne vrednosti emisija
1.	Postrojenje za otprašivanje	Prašina/čestice	Vrećasta filterska jedinica	3,3 – 3,7 mg/Nm ³
2.	Komorna sušara 2019 god:	Praškaste materije PM	Ispod GV	Praškaste materije PM= 1,2-1,7 mg/Nm ³
3.	Tunelska peć 2018 god:	Praškaste materije NO _x SO ₂ HF HCl Benzen Total C	Ispod GV	PM ≈ 11,80 mg/m ³ NO _x ≈ 49,8 mg/m ³ SO ₂ ≈ 281,56 mg/m ³ HF ≈ 0,87 mg/m ³ HCl ≈ 5,3 mg/m ³ Benzen < 0,10 mg/m ³ Total C ≈ 15,0 mg/m ³
4.	Fugitivna prašina	Prašina/čestice	Projekt CARDS 2004 Mere za rad sa ULT: • smanjenje visine sa koje se ispušta materijal	

			• izbor pravilnog položaja tokom istovara materijala • smanjenje prevozne udaljenosti • prilagođavanje brzine kretanja vozila • čvrsti kolovozi • smanjenje područja izloženog udarima vetra Mere kada se koristi transportna traka: • odgovarajuća brzina pokretne transportne trake • izbegavanje stavljanja materijala do ivica trake	
--	--	--	--	--

Izmerene koncentracije emisije zadovoljavaju zahteve prema regulativi Republike Srbije:

Zakon o zaštiti vazduha (Sl. gl. RS br. 36/09 i 10/139)

Uredba o merenjima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora zagađenja (Sl. gl. RS br.5/2016)

Uredba o merenjima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora zagađivanja, osim postrojenja za sagorevanje (Sl. gl. RS. br. 111/2015)

Upoređujući izmerene vrednosti zagađujućih materija na predmetnom Postrojenju IGM Mladost doo Leskovac, Ogranak Stalać u odnosu na granične vrednosti može se zaključiti:

Emiter TUNELSKA PEĆ ZA PEČENJE PROIZVODA OD GLINE svojim radom **NE DOVODI** do prekoračenja graničnih vrednosti emisija za date parameter zagađenja (azotnih oksida, sumpor dioksida, fluora i jedinjenja fluora izraženih kao HF, hlora i jedinjenja hlora izraženih kao hlorvodonik HCl, organskih materija izraženih kao ukupni ugljenik C, benzen i praškastih materija definisanih prema Uredbi o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora zagađivanja,

osim postrojenja za sagorevanje (Sl. gl. RS .br. 111/2015) i stoga je stacionarni izvor nema veliki uticaj na ambijentalni kvalitet vazduha .

Emiter Komorne SUŠARE ZA SUŠENJE OPEKARSKIH PROIZVODA svojim radom **NE DOVODI** do prekoračenja graničnih vrednosti emisija za date parametre zagađenja praškastih materija definisanih u Uredbi o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora zagađenja osim postrojenja za sagorevanje (Sl. gl. RS. br. 111/2015) pa se može zaključiti da nema uticaj na ambijentalni kvalitet vazduha.

Emiter OTPRAŠIVAČA svojim radom **NE DOVODI** do prekoračenja graničnih vrednosti emisija za date parametre zagađenja praškastih materija definisanih u Uredbi o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora zagađenja osim postrojenja za sagorevanje (Sl. gl. RS .br. 111/2015) pa se može zaključiti da nema uticaj na ambijentalni kvalitet vazduha.

Emisije u vode

Tokom rada postrojenja za proizvodnju grube keramike ne nastaju otpadne procesne vode već se voda gubi isparavanjem. Na lokaciji se generišu sledeće vrste otpadnih voda:

- sanitarne otpadne vode
- atmosferske otpadne vode

Ukupna količina otpadnih voda koje se generišu u krugu fabrike je oko 44 000 m³. U fabrici ne postoje merači protoka otpadnih voda, pa su količine date na bazi potrošnje i proračuna.

Sve sanitarne otpadne vode se ispuštaju u dve vodonepropusne septičke jame u krugu fabrike. Atmosferske otpadne vode se sistemom kanala odводе u Upojne bunare na lokaciji postrojenja.

Fabrika IGM „MLADOST” d.o.o Leskovac, ogranak Stalać, opština Čičevac, poseduje Rešenje o izdavanju vodne dozvole br. 8634-615 od 19.01.2021., kojom se utvrđuje način, uslovi i obim korišćenja voda, način, uslovi i obim ispuštanja otpadnih voda, skladištenje i ispuštanje hazardnih i drugih supstanci koje mogu zagaditi vodu, kao i uslovi za druge radove kojima se utiče na vodni režim, izdato od strane „Srbijavode” Beograd, VPC „Morava”, Niš.

Lokacije ispitivanja:

Uzorak 0246OV: Zbirna otpadna voda pre uliva u septičku jamu. Mesto uzorkovanja je u krugu fabrike severno od upravne zgrade

GPS koordinate: N 43° 68,58' 98,05" E 21° 41,94' 15,92"

Uzorak 0247 OV: Otpadna voda pre separatora masti i ulja kod mazutare: Mesto za uzorkovanje je u krugu fabrike, jugozapadno od upravne zgrade

GPS koordinate: N 43° 68,51' 00,07" E 21° 41,85' 92,70"

Uzorak 0248 OV: Otpadna voda posle separatora masti i ulja Mesto za uzorkovanje je u krugu fabrike, jugozapadno od upravne zgrade

GPS coordinate: N 43° 68,51' 00,07" E 21° 41,85' 92,70"

Rezultati ispitivanja otpadnih i površinskih voda

Tabela 10

r.b r	Ispitivani parametar	Jed.	0246.OV	0247.OV	0248.OV	GVE ^a
1.	pH vrednost	/	8,13	8,24	8,30	6,5-9,5
2.	Temperatura vode	°C	20,9	21,3	20,8	40
3.	Temperatura vazduha	°C	22,0	22,0	22,0	/
4.	Barometarski pritisak	mbar	1010,5	1010,5	1010,5	/
5.	Prisustvo i vrsta mirisa	/	bez	neprijatan	neprijatan	/
6.	Vidljive materije	/	bez	prisutne	prisutne	/
7.	Boja	/	Bezbojna	bezbojna	bezbojna	
8.	Elektroprovodljivost	µS/cm	986	1096	1231	/
9.	Rasvoreni kiseonik	mgO ₂ /l	5,90	3,21	3,00	
10	Ostatak posle isparavanja 105 °C	mg/l	704,0	680,0	620,0	
11.	Suspendovane materije na 105°C	mg/l	172,0	114,0	120,0	/
12.	Taložne materije po Imhorff-u	ml/l/2h	<05	<05	<05	150
13.	Amonijak (NH ₄ -N)	mg/l	0,39	2,27	11,45	100
14.	Nitrati	mg/l	>2	1,91	>2	
15.	Nitrati**	mg/l	2,10		2,16	
16.	Nitriti	mg/l	0,05	0,05	0,06	

17.	Sulfati	mg/l	10,39	27,71	>40	400
18.	Sulfati**	mg/l			49,30	
19.	Hloridi	mg/l	<5,0	5,53	44,61	5000
20.	Hemijska potrošnja kiseonika HPK	mg/l	167,26	196,99	200,71	1000
21.	Biohemijska potrošnja kiseonika BPK ₅	mg/l	18,65	29,69	25,63	500
22.	Ortofosfati	mg/l	0,34	0,51	7,03	/
23.	Ukupan fosfor	mg/l	0,13	0,19	2,43	20
24.	Gvožđe (ukupno)	mg/l	0,14	0,26	0,07	200
25.	Cink	mg/l	0,016	0,96	0,41	2
26.	Hrom	mg/l	<0,05	<0,05	<0,05	1
27.	Bakar	mg/l	<0,02	<0,02	<0,02	2
28.	Olovo	µg/l	<100	<100	<100	0,2
29.	Olovo*** (neakreditovani par.)		0,00	0,00	0,00	
30.	Nikl	mg/l	<0,04	<0,04	<0,04	1
31.	Nikl ***		0,00	0,00	0,00	
32.	Kadmijum	µg/l	<5	<5	<5	100
33.	Kadmijum ***		0,00	0,00	0,00	
34.	Masti i ulja	mg/l	<1,4	10,9	2,00	50

Rezultati ispitivanja pokazuju da su koncentracije ispitivanih parametara ispod graničnih vrednosti emisije propisanih Uredbom o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokovima za njihovo dostizanje, deo III Komunalne otpadne vode, tabela 1 (Sl. gl. RS br. 67/2011 i 1/2016)

Izveštaj ispitivanja zemljišta

U cilju utvrđivanja zagađenosti zemljišta u IGM Mladost doo Leskovac Ogranak Stalać izvršena je fizičko-hemijska analiza uzoraka zemljišta na dve pozicije u okolini Postrojenja. Rezultati ispitivanja uzoraka zemljišta pokazuju da su koncentracije ispitivanih parametara **ispod** korigovanih graničnih vrednosti (GV), propisanih

Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl. gl. RS. br. 88/10 i 30/2018).

Uzorak 0028.S- Uzorak zemljišta je uzet sa zemljane površine na lokaciji koja se nalazi na južnoj strani proizvodnog pogona u blizini prostora sa koga se vrši utovar zemlje za proizvodnju blokova.

GPS koordinate N 43° 68' 50,34" E 21° 41' 78,19"

Tabela 11

r. br.	Ispitivani parametar	Jed. mere	Uzorak 0028.S	GV ^a / RV ^b	EPA Method 9045D; 2004
1.	Kadmijum	mg/kg	0,06	0,6 ^a ; 9,5 ^b	
2.	Hrom	mg/kg	28,35	99,2 ^a ; 377,0 ^b	
3.	Bakar	mg/kg	21,49	31,2 ^a ; 164,5 ^b	
4.	Nikl	mg/kg	28,33	34,6 ^a ; 207,6 ^b	
5.	Olovo	mg/kg	19,55	77,0 ^a ; 479,9 ^b	
6.	Cink	mg/kg	48,26	127,3 ^a ; 654,9 ^b	
7.	Arsen	mg/kg	15,29	25,8 ^a ; 48,9 ^b	
8.	Kobalt	mg/kg	8,40	8,9 ^a ; 237,0 ^b	
9.	Mineralna ulja	mg/kg	<0,5	11,8 ^a ; 1180 ^b	

Uzorak 0029.S: Uzorak zemljišta je uzet sa zemljane površine na lokaciji koja se nalazi na istočnoj strani proizvodnog pogona iza upravne zgrade.

GPS koordinate: N 43° 68' 58,76" E 21° 41' 96,36"

Tabela 12

r. br.	Ispitivani parametar	Jed. mere	Uzorak 0028.S	GV ^a / RV ^b	EPA Method 9045D; 2004
1.	Kadmijum	mg/kg	0,09	0,7 ^a ; 10,0 ^b	
2.	Hrom	mg/kg	23,35	107,8 ^a ; 409,6 ^b	
3.	Bakar	mg/kg	12,87	33,8 ^a ; 178,2 ^b	
4.	Nikl	mg/kg	34,87	38,9 ^a ; 233,4 ^b	
5.	Olovo	mg/kg	8,73	81,3 ^a ; 507,0 ^b	

6.	Cink	mg/kg	37,46	140,3 ^a ; 721,6 ^b	
7.	Arsen	mg/kg	9,47	27,5 ^a ; 52,2 ^b	
8.	Kobalt	mg/kg	8,45	10,1 ^a ; 269,1 ^b	
9.	Mineralna ulja	mg/kg	<0,5	12,05 ^a ; 1205 ^b	

Uticaj na podzemne vode

Rezultati ispitivanja podzemnih voda pokazuju da su vrednosti ispitivanih parametara ispod prosečne godišnje koncentracije, propisanih Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sediment i rokovima za njihovo dostizanje (Sl. gl. RS br. 50/2012, Prilog 2, tabela 1) i ispod remedijacionih vrednosti propisanih Uredbom o programu sistemskog praćenja kvaliteta zemljišta, indikatorima za ocenu rizika od degradacije zemljišta imetodologiji za izradu remedijacionih programa (Sl. gl. RS br. 88/2010, Prilog 2).

Rezultati merenja:

Uzorak 0242.PZV: Voda iz upojnog bunara pored upravne zgrade

GPS coordinate: N 43° 68' 55,97" E 21° 41' 92,57"

Uzorak 0243.PZV: Voda iz upojnog bunara pored skladišta gotove robe

GPS coordinate: N 43° 68' 73,41" E 21° 42' 01,79"

Uzorak 0244 PZV: Voda iz upojnog bunara na alternativnom izlazu

GPS koordinate: N 43° 68' 70,97" E 21° 41' 80,25"

Uzorak 0245 PZV: Voda iz upojnog bunara kod mazutare

GPS coordinate: N 43° 68' 50,93" E 21° 41' 85,87"

Tabela 13

r. br.	Ispitivani parametar	Jed.	0242.PZV	0243.PZV	0244.PZV	0245.PZV	RV ^a /PGK ^b
1.	pH vrednost	/	6,77	7,44	7,17	6,77	/
2.	Temperatura vode	°C	19,9	19,8	19,6	19,9	/
3.	Temperatura vazduha	°C	22,0	22,0	22,0	22,0	/
4.	Barometarski pritisak	mbar	1010,5	1010,5	1010,5	1010,5	/
5.	Prisustvo i vrsta miris	/	bez	bez	bez	bez	/

6.	Vidljive materije	/	bez	bez	bez	bez	/
7.	Boja	/	bezbojna	bezbojna	bezbojna	bezbojna	/
8.	Elektroprovodljivost	μS/cm	152	76	134	152	/
9.	Fosfati (kao PO ₄ ³⁻)	mg/l	0,26	0,18	0,88	0,66	/
10.	Ukupan fosfor	mg/l	0,11	0,08	0,31	0,26	/
11.	Hloridi	mg/l	16,96	<5,0	<5,0	22,49	/
12.	Sulfati	mg/l	32,36	5,14	7,10	20,71	/
13.	Amonijak	mg/l	0,16	0,16	0,26	0,40	/
14.	Nitrati(NO ₃ -N)	mg/l	>2,0	0,50	0,81	0,93	/
15.	Nitrati(NO ₃ -N)	mg/l	3,58				/
16.	Nitriti (NO ₂ -N)	mg/l	0,03	0,03	0,03	0,04	/
17.	Mineralna ulja C ₁₀ -C ₄₀	mg/l	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	0,6
18.	Cink	μg/l	70	80	80	70	800
19.	Kadmijum	μg/l	<5	<5	<5	<5	6
20.	Hrom	μg/l	<50	<50	<50	<50	30
21.	Hrom**	μg/l	0,00	0,00	0,00	0,00	
22.	Bakar	μg/l	20	20	20	<20	75
23.	Nikl	μg/l	<40	<40	<40	<40	75
24.	Gvožđe (ukupno)	μg/l	<0,03	0,12	0,17	0,15	
25.	Olovo	μg/l	<100	<100	<100	<100	75
26.	Olovo**		0,00	0,00	0,00	0,00	
27.	Arsen	μg/l	<5	<5	<5	<5	60
28.	Benzen	μg/l	<10	<10	<10	<10	30
29.	Etil benzen	μg/l	<10	<10	<10	<10	150
30.	Toluen	μg/l	<10	<10	<10	<10	1000
31.	Ksileni	μg/l	<10	<10	<10	<10	70
32.	Stiren	μg/l	<10	<10	<10	<10	300

33.	Naftalen	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	70
34.	Antracen	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	5
35.	Fenantren	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	5
36.	Fluoranten	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	1
37.	Benzo(a)antracen	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	0,5
38.	Krizen	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	0,2
39.	Benzo(a)piren	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	0,05
40.	Benzo(a)piren**	µg/l	0,00	0,00	0,00	0,00	
41.	Benzo(ghi)perilen	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	0,05
42.	Benzo(ghi)perilen**	µg/l	0,00	0,00	0,00	0,00	
43.	Benzo(k)fluoranten	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	0,05
44.	Benzo(k)fluoranten**	µg/l	0,00	0,00	0,00	0,00	
45.	Indeno(1,2,3-cd)piren	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	0,05
46.	Indeno(1,2,3-cd)piren	µg/l	0,00	0,00	0,00	0,00	

* Neakreditovani parametar

** Neakreditovani parameter- vrednost ispod opsega metode(dobijena koncentrovanjem uzorka)

Generisanje i kretanje otpada

Delatnost privrednog društva IGM "MLADOST" DOO Ogranak Stalać je proizvodnja zidnih i tavaničnih proizvoda od gline. Za proizvodnju se koristi kompozit gline. Ovaj kompozit se prvo drobi i melje, zatim oblikuje, suši i peče. U toku procesa pečenja proizvod dobija svoje finalne karakteristike, odnosno upotrebna svojstva. U toku procesa rada dolazi do generisanja materija koje se mogu svrstati u otpad.

Otpad u privrednom društvu se generiše u procesu proizvodnje, u radionicama održavanja opreme, radionici održavanja voznog parka.

Tabela 14. Otpad u privrednom društvu je sledeći:

Otpad	Indeksni broj	Kategorija	Opasan otpad				Neopasan	Inertan otpad	Godišnje količine
			*	Y	C	H			

		otpad a					otpa d		
Suvi lom	10 12 01	Q1					x		700 t
Pečeni lom	10 12 08	Q1					x		170 t
Olovni akumulatori	16 06 01	Q6	*	Y37	C18	H8			0,1 t
Istrošene gume	16 01 03	Q3					x		1,0 t
Drveni otpad – palete	15 01 03	Q3					x		10,5 t
Otpadno gvožđe	12 01 01	Q10					x		2,0 t
Zauljene krpe	15 02 02	Q3	*	Y9	C43	H13			0,05 t
Plastični otpad -folija	16 01 19	Q14							0,4 t
Papirni otpad	20 01 01	Q14					x		0,2 t
Otpad od električnih uređaja i elektronskih proizvoda	16 02 13	Q3	*						0,3 t
Fluorescentne cevi i drugi otpad koji sadrži živu	20 01 21	Q14	*	Y40	C16	H14/ H15			0,05 t
Sintetička hidraulična ulja-rabljena ulja	13 02 08	Q3	*	Y8	C51	H14			0,6 t
Komunalni otpad	20 03 01	Q14					x		2 t

Osim gore pomenutih vrsta otpada privredno društvo je uvoznik opreme i sredstava koji posle veka upotrebe postaju posebni tokovi otpada. Za tu vrstu otpada privredno društvo kontinuirano obaveštava Agenciju za zaštitu životne sredine Republike Srbije na obrascu PTP2 i plaća naknadu za uvezena sredstva koja ostaju na teritoriji Republike Srbije.

Trenutna praksa upravljanja otpadom (kretanje, odlaganje, zbrinjavanje) pokazuje da otpad nema značajan uticaj na životnu sredinu iz sledećih razloga:

1. Opasan otpad se odlaže u odgovarajućoj ambalaži, sa tačno označenim nazivom vrste otpada i odlaže na privremenom odlagalištu do vremena preuzimanja od strane ovlašćene organizacije.

2. Inertan otpad (pečeni lom) se predaje matičnom preduzeću koji isti daljom prodajom drugom operateru kao sirovinu generiše nov proizvod.
3. Neopasan otpad se kao i opasan odlaže na privremeno odlagalište i predaje ovlašćenom operateru za transport, skladištenje i tretman neopasnog otpada.
4. Komunalni otpad se odlaže u metalne kontejnere i zbrinjavanja preko komunalnog preduzeća grada Prokuplja.

13.3.7. Plan zaštite od udesa

Preduzeće IGM Mladost doo Leskovac Ogranak Stalać shodno Zakon o zaštiti životne sredine (Sl.gl. RS br. 135/04 i 36/09 i 25/2015) i Pravilnika o listi opasnih materija i njihovim količinama i kriterijumima za određivanje vrste dokumenta koje izrađuje operater seveso postrojenja odnosno kompleksa (Sl. gl. RS, br. 42/2010, 51/2015 i 50/2018) nema karakter SEVESO kompleksa pa stoga nema obavezu izrade dokumenata Politika prevencije udesa odnosno Izveštaj o bezbednosti i Plan zaštite od udesa. U procesu proizvodnje grube keramike ne koriste se opasne materije mada može doći do iznenadnih nekontrolisanih događaja koji mogu ugroziti živote i zdravlje ljudi, materijalnih dobara i posledica po životnu sredinu. U tom smislu u preduzeću su uvedene mere prevencije od akcidentnih situacija.

Preventivne mere koje se primenjuju u preduzeću su:

- blagovremeno otklanjanje svih tehničko-tehnoloških nedostataka
- održavanje radno tehnološke discipline u svim segmentima proizvodnje
- kontrola i monitoring svih parametara u pogonima
- obuka zaposlenih iz oblasti zaštite od požara
- godišnja provera znanja iz oblasti zaštite od požara
- obuka zaposlenih za postupanje u slučaju akcidenta
- periodični pregledi, opreme za rad, električnih i gromobranskih instalacija, kao i stručni nalazi o ispitivanju uslova radne okoline
- kontrola uređaja za detekciju

Mere pripravnosti

Uputstvom za sprovođenje mera pripravnosti propisan je način sprovođenja svih mera pripravnosti, koje se sprovode radi najadekvatnijeg odgovora na eventualni udes, uz najmanje moguće posledice

- definisane su mere pri radu i manipulaciji sa zapaljivim tečnostima
- u slučaju opasnosti od eksplozija i požara boca sa gasovima za zavarivanje

Reagovanje na udes

Odgovor na udes dat je u uputstvu Postupka reagovanja na udes u kome su definisana reagovanja na udes:

- u slučaju izlivanja zapaljivih tečnostima
- u slučaju eksplozije i požara boca sa tehničkim gasovima
- u slučaju eksplozije i požara

Vezano za akcidentne situacije preduzeće poseduje sledeću dokumentaciju

- Pravilnik o bezbednosti i zdravlja na radu
- Elaborat zaštite od požara
- Putevi evakuacije iz ugrožene zone

Pošto je akcidentna situacija nepredvidljiva, preduzeće posebnu pažnju obraća na pridržavanje mera, preporuka i predloga koji se odnose na prevenciju i pripravnost od udesa

13.3.9. Prestanak rada preduzeća

Procenom sirovinske baze na gliništu Selište od strane, zalihe su dovoljne za poslovanje firme u narednih 18 godina. Po prestanku rada privrednog društva IGM Mladost doo Leskovac Stalać će izvršiti merenja zemljišta na lokaciji, a rezultati merenja će biti referentna osnova za rekultivaciju zemljišta u trenutku prestanka rada preduzeća. Ujedno u poslovnim knjigama odnosno u bilansu stanja preduzeća će se izvršiti rezervisanja novčanih sredstava za buduće troškove čišćenje lokacije, demontažu postrojenja zbrinjavanje otpada, troškove savetnika, fizičko-tehničko obezbeđenje i nepredviđene troškove. Što se tiče rekultivacije gliništa preduzeće u poslovnim knjigama ima rezervisanja za dovođenje lokacije u prvobitno stanje sa troškovima ozelenjavanja.

13.4 Sažet opis procene uticaja na životnu sredinu u celini, uključujući mogućnost prelaska zagađenja iz jednog medija u drugi, sa planiranim merama kao i prekograničnim uticajima

Zagađivači koji ugrožavaju životnu sredinu i stvaraju globalno zagrevanje potiču od mnogih različitih aktivnosti, posebno od, industrije, poljoprivrede, krčenja šuma i saobraćaja. Najčešće zagađujuće materije su ugljenmonoksid (CO), sumpordioksid (SO₂), azotdioksid (NO₂), mikro čestice čađi. Specifične zagađujuće materije vazduha su i olovo, kadmijum, mangan, arsen, nikl, hrom, cink i drugi teski metali i organski spojevi koji nastaju kao rezultat različitih aktivnosti. Gasoviti polutanti raznose se vetrom na velika rastojanja od izvora i mogu prouzrokovati ozbiljna oštećenja životne sredine. Zagađenje vazduha gasovima koji izazivaju efekat staklene bašte (CO₂, NO_x, CH₄) prema naučnim procenama prouzrokuje rast prosečne temperature u svetu. Sumpordioksid – U atmosferi se nalazi niz različitih oblika sumpora, počev od elementarnog preko različitih jedinjenja: sumpornih oksida (sumpordioksid i sumportrioksid), njihovih jedinjenja sa vodenom parom (sumporne i sumporaste kiseline), kao i soli ovih kiselina (sulfati i sulfiti) do hidrida sumpora (vodoniksulfid). Smatra se da 1/3 ukupnog sumpora u atmosferi potiče od sagorevanja fosilnih goriva (uglja i nafte). Sumporni oksidi, naročito kada se emituju u vazduh zajedno sa čađi, u prisustvu vodene pare dovode do formiranja toksične magle (smoga) koja prouzokuje oštećenje plućnog parenhima. Prosečne godišnje koncentracije sumpordioksida u predelima koji su daleko od bilo kakvih čovekovih aktivnosti se kreće ispod 5 µg/m³, a urbanim sredinama od 20 – 100 µg/m³.

Azotdioksid – U atmosferi postoji niz različitih azotnih jedinjenja: azotni oksidi, soli kiselina koje sadrže azot (nitrati i nitriti) i amonijak. Najveća količina azotnih oksida nastaje pri radu elektrana i motornih vozila koje za svoj rad koriste tečno gorivo, pri čemu se stvara visoka temperatura što izaziva reakciju između kiseonika i elementarnog azota iz vazduha, a čiji su produkti azotni oksidi. Azot dioksid može da se veže za hemoglobin pri čemu se stvara oksiazohemoglobin koji onemogućava osnovnu funkciju hemoglobina – prenos kiseonika. Jedinjenja azota se danas ubrajaju u grupu vodećih karcinogena pluća, želuca i mokraćne bešike. Čađ – Najčešće nastaje sagorevanjem organskih materija u ložištima iz domaćinstva. Posebno treba naglasiti sadržaj aromatičnih ugljovodonika u čađi: benzo-a-piren, benzo-a-antracen, piren, flouranten, koji nastaju pri sagorevanju masne faze fosilnih goriva. Benzo-a-piren je kancerogeno jedinjenje.

Prizemni ozon – Formira se u nižim slojevima atmosfere u prisustvu azotnih oksida, ugljovodonika i isparljivih organskih jedinjenja. Povišene koncentracije prizemnog ozona se najčešće javljaju u gradovima sa velikim intenzitetom saobraćaja. Tokom poslednje decenije koncentracije ozona su aproksimativno povećane za 1- 2%, tako da se koncentracija prizemnog ozona tokom letnjeg perioda kreće između 40 i 80 µg/m³. Očekivani zdravstveni efekti prema podacima SZO pri koncentraciji od: • 200 µg/m³

javlja se glavobolja, iritacija oka, opadanje plućne funkcije i fizičke kondicije • 250 µg/m³ astmatični napadi

Suspendovane čestice se definišu u zavisnosti od dijametra na sledeće dve grupe: ≤10 µm (PM10) i ≤2.5 µm (PM2.5). Uticaj čestica na zdravlje ljudi zavisi od veličine same čestice. Dok se vreme zadržavanja krupnijih čestica u atmosferi meri danima, fine čestice ostaju u ambijentalnom vazduhu mnogo duže i budući da su lake, mogu se preneti na značajne udaljenosti. Čestice krupnijeg dijametra ne predstavljaju toliko značajnu opasnost po zdravlje, koliko fine čestice.

BTX (benzen, toluen i ksileni) se ubrajaju u grupu isparljivih organskih komponenata VOC (Volatile Organic Compounds). Izvor: emisija iz proizvodnje, distribucije i upotrebe goriva. Glavni predstavnik ove grupe jedinjenja je benzen, koji je okarakterisan kao genotoksični kancerogen.

Otpad se praćenjem zakonske regulative zbrinjava na adekvatan način i nema uticaj na granične vrednosti parametara za zaštitu životne sredine.

Sve emisije u životnu sredinu su ispod graničnih vrednosti i prema zahtevima BREF CER i nacionalnim pravilnicima emisija u životnu sredinu.

Postrojenje u Stalaču je na takvoj lokaciji u Srbiji, sve emisije u životnu sredinu su ispod graničnih vrednosti prema zahtevima BREF CER, tako da nije moguć prekogranični uticaj rada preduzeća na životnu sredinu.